СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CXV П'ЯТНИЦЯ, 11 ЛИПНЯ 2008 РОКУ ЧИСЛО 28 VOL. CXV FRIDAY, JULY 11, 2008 No. 28

Вітаємо учасників Фестивалю української культури на Союзівці!

Вітання Президента України В. Ющенка Президентові США Дж. Бушеві

Ваша Високоповажносте!

Від імені народу України та від себе особисто сердечно вітаю Вас з національним святом – Днем незалежности.

Ідеї рівности прав та можливостей, відкритого й демократичного суспільства, поваги до прав людини, що їх зформулювали 1776 року батьки-засновники американської нації, знайшли своє втілення у цитаделі свободи, якою стали Сполучені Штати Америки.

З часів здобуття Україною незалежности у 1991 році наші держави заклали міцну основу двосторонніх відносин, які сягнули рівня стратегічного партнерства. Ми високо цінуємо підтримку США у питаннях здійснення зовнішньополітичних пріоритетів України, зокрема інтеґрації до евроатлантичних структур, приєднання до Світової організації торгівлі, міжнародного визнання Голодомору 1932-1933 років в Україні, забезпечення енерґетичної безпеки.

З приємністю згадую нашу квітневу зустріч у Києві – її відвертий характер вкотре продемонстрував, що Сполучені Штати і надалі поділяють курс України на міжнародній арені, а також твердо підтримують вибір українського народу на подальшу успішну розбудову громадянського суспільства, демократичних інститутів та ринкової економіки.

Користуючись нагодою, хочу побажати Вам, Пане Президенте, міцного здоров'я, добробуту, прихильности долі та успіхів у відповідальній державній діяльності, а дружньому американському народові – миру і добробуту.

З глибокою повагою,

Віктор Ющенко
4 липня 2008 року

Відбулися XXVII збори Централі українських кооператив Америки

Володимир Павелчак

АТЛАНТИК-СИТІ, Ню-Джерзі. – В дні 5-7 червня відбулися XXVII загальні річні збори Централі українських кооператив Америки (ЦУКА). На збори прибули 50 делеґатів з 14 кредитівок, які обслуговують українців США.

5 червня відбувся „круглий стіл" на тему „Сучасний стан і перспективи українського кредитно-кооперативного руху в США".

Орест Ліщинецький, виконавчий директор Федеральної кредитової кооперативи „Самопоміч" у Клівленді, та Ярослав Федун, голова дирекції Федеральної кредитової кооперативи „Самопоміч" в Ню-Джерзі, поділилися своїм баченням сьогоднішньої ситуації та зосередили увагу присутніх на майбутньому українського кредитно-кооперативного руху в США.

Наступний день був присвячений обговоренню актуальних проблем кредитно-кооперативного руху в США. Голова дирекції Української федеральної кредитової кооперативи „Самопоміч" у Філядельфії

Делеґатів конференції вітає Віктор Нікітюк, радник Посольства України.

Маруся Колодій привітала делеґатів конференції та побажала їм плідної праці.

Голова правління ЦУКА, президент Українсько-американської

(Закінчення на стор. 19)

В Японії відбулася зустріч керівників Великої вісімки

ВАШИНҐТОН. – Протягом трьох днів – від понеділка, 7 липня, до середи, 9 липня, в японському курортному місті Тояко на острові Гоккайдо відбувалася зустріч керівників розвинутих індустріяльних держав, які раніше утворювали так звану Велику сімку. Тепер, з участю Росії, цей елітний міжнародний клюб має назву – Велика вісімка.

Цього разу у зустрічі також брали участь представники Австралії, Китаю, Бразилії, Індії, Мексики та шести африканських країн, і в перший день нарад мова йшла саме про збільшення допомоги країнам Африки у боротьбі з бідністю, СНІДом та тропічними хворобами. Велика вісімка підтвердила свої зобов'язання, прийняті на зустрічі 2005 року, про збільшення щорічної допомоги Африці до 50 млрд. дол. до 2010 року.

Другого дня, у вівторок, керівники США, Канади, Великої Британії, Франції, Німеччини, Італія, Японії та Росії обговорювали міжнародні проблеми у вузькому колі. У центрі уваги перебували харчова криза, зростання цін на нафту та боротьба з забрудненням довкілля.

У спільній заяві щодо стану світової економіки говориться: „Ми серйозно стурбовані у зв'язку з різким зростанням цін на нафту, що становить загрозу для світової економіки. У спільних інтересах необхідно докладати погоджених зусиль, щоб подолати підставові причини цього зростання".

В заяві також висловлюється надія, що в найближчому майбутньому вдасться збільшити потужності з видобутку і переробки нафти. Коментатори сумніваються, що ця надія стане дійсністю, оскільки країни, що входять до світового об'єднання виробиків нафти (ОПЕК), 18 травня цього року прийняли рішення не збільшувати обсяги видобутку нафти.

Також у вівторок, на пресконференції для закордонних журналістів, речник японського Міністерства закордонних справ Кадзуо Кодама повідомив, що провідники Великої вісімки відмовилися від пропозиції про

Керівники держав Великої вісімки на зустрічі в Гоккайдо, Японія. Фото: Гоккайдо Самміт/Японія.

(Закінчення на стор. 3)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

ОБСЕ визнала Голодомор українців

ПАРИЖ. — Парляментська Асамблея Організації з безпеки і співпраці в Европі (ПА ОБСЕ) рішуче пропонує всім парляментаріям прийняти заходи для визнання факту Голодомору в Україні, – мовиться в резолюції ПА ОБСЕ, прийнятій 3 липня на пленарному засіданні 17-ої сесії ПА ОБСЕ. Українська сторона плянувала підготувати документ, у якому містилося б прохання визнати Голодомор геноцидом. Російська делеґація в ПАРЕ виступила проти такого трактування доповіді. Вона запропонувала об'єднати документи і вшанувати пам'ять усіх жертв голоду 1930-их років. Російська пропозиція на останньому засіданні політкомісії в травні цього року була підтримана. „ПА ОБСЕ віддає дань пам'яті безневинним життям мільйонів українців, загиблих під час Голодомору 1932-1933 років внаслідок масового голоду, викликаного навмисними діями і політикою тоталітарного сталінського режиму", – мовиться в документі. ПА ОБСЕ також підтримує ініціятиву України щодо „розкриття всієї правди цієї трагедії українського народу, зокрема шляхом проведення просвітницької роботи про голодомор на міжнародному і національних рівнях". *(„День")*

Українські скавти увійдуть у Всесвітню організацію скавтського руху

ЛЬВІВ. — 1 липня закінчилось голосування країн – членів Всесвітньої організації скавтського руху (ВОСР) щодо вступу України в цю організацію. Голосування підтвердило згоду країн-учасниць прийняти до ВОСР Україну. 14-18 липня у Кореї відбудеться конференція, де Національна організація скавтів України буде офіційно визнана повноправним членом ВОСР. Разом з Україною до ВОСР приєднаються скаввти Камбоджі, Сирії та Чорногорії. Тепер у Всесвітній організації скавтського руху налічується 160 організацій-членів. Всесвітня скавтська родина радо вітає усіх, хто щойно приєднався до Всесвітнього руху. Коментар голови Ради Національної організації скавтів України Левка Захарчишина: „Всесвітній скавтський рух має великий авторитет і досвід у вихованні провідників держав. Багато відомих політиків та діячів підприємництва були учасниками скавтського руху і зараз зберігають зв'язок і підтримують цей рух. Ця організація плекає багато гідних рис, зокрема провідництво, вміння жити в гармонії з природою, товариськість, вміння співчувати і дбати про інших. Для України це суттєвий крок до держави европейського типу, яка плекає риси демократичної країни. Адже саме такі організації, як скавтські, виховують громадян, які можуть розбудовувати країну". *(Пластовий портал)*

Вбивці Г. Ґонґадзе відсидять повний термін

КИЇВ. — Колеґія суддів палати з кримінальних справ Верховного суду України 8 липня залишила без змін вирок виконавцям вбивства журналіста Георгія Ґонґадзе Миколі Протасову, Валерієві Костенкові та Олександрові Поповичові. Як повідомила адвокат вдови убитого журналіста Мирослави Ґонґадзе Валентина Теличенко, таким чином ВС відхилив касаційні скарги підсудних, які просили пом'якшити їм ступінь покарання. Верховний суд залишив без змін вирок апеляційного суду Києва, за яким, М. Протасов має відбути 13 років ув'язнення, двоє інших звинувачених – по 12 років. За словами адвоката вдови Г. Ґонґадзе, у своїй касаційній скарзі М. Протасов просив ВС залишити йому звання полковника міліції, винагороди й інші відзнаки МВС, мотивуючи це тим, що він – ветеран органів внутрішніх справ. Однак, суд не задовільнив таке прохання. Як повідомила В. Теличенко, М. Протасов у цьому пункті своєї скарги не врахував те, що ветераном органів внутрішніх справ може бути людина, яка бездоганно виконувала покладені на неї службові обов'язки. 15 березня Апеляційний суд Києва виніс вирок трьом виконавцям убивства журналіста Г. Ґонґадзе. Після цього у ВС було скеровано касаційні скарги їхніх адвокатів. *(„Кореспондент")*

Президент вимагає, щоб чиновники говорили українською

КИЇВ. — Президент України Віктор Ющенко вимагає, щоб державні службовці розмовляли українською мовою. Про це він сказав, реаґуючи на російськомовний виступ голови Державної податкової адміністрації Сергія Буряка 4 липня на форумі „Влада і підприємництво – партнери" у Києві. В. Ющенко наголосив, що він як Президент звертається до представників державної влади з вимогою дотримуватися закону про державну мову. „Усі інші – це їхнє право: право обирати (якою мовою говорити). Навіть ті записки, які йдуть від депутатів російською мовою, я це все стерплю. Але коли мова йде про державного службовця, пам'ятайте, ми живемо в Україні, де є закон про державну мову і другий закон про державного службовця", – сказав В. Ющенко. Президент також додав, що держслужбовцям доплачують за знання державної мови. *(Інститут Масової Інформації)*

Головного міліціонера Закарпаття покарали за публічну непокору

УЖГОРОД. — Міністер внутрішніх справ Юрій Луценко 7 липня усунув від виконання службових обов'язків начальника Ужгородського міського відділу міліції (УМВС) у Закарпатській області генерала Віктора Чепака. Як пояснив Ю. Луценко, він особисто просив В. Чепака пояснити свою поведінку. Міністер запропонував генералові або написати звіт про звільнення, або визнати свою помилку і прийняти запропоновані міністром кадрові зміни. Минулого тижня закарпатська міліція відмовилася виконувати кадрові накази Ю. Луценка. Йшлося про скасування посади начальника Ужгородського міського відділу міліції і запровадження посади спеціяльного заступника начальника УМВС у Закарпатській області, який має керувати міліцією обласного центру. Цю новостворену посаду має посісти генерал-майор у запасі Віталій Глуховеря, який тривалий час пропрацював на керівних посадах у Дніпропетровську. Оскільки пояснень від В. Чепака міністр не дочекався, то відсторонив його на час проведення розслідування. Таке своє рішення Ю. Луценко оголосив на зустрічі з особовим складом закарпатської міліції. „Немає реґіональних міліцій – є єдина українська. І я не можу допустити публічної непокори у правоохоронних органах", – сказав міністер. Комісія з міністерства приїде до Ужгороду вже 9 липня і працюватиме щонайменше два тижні. *(Радіо „Свобода")*

Провідник Російської Церкви приїде до Києва

КИЇВ. — Провідник Російської Православної Церкви (РПЦ) Алексій II приїде до Києва на урочистості з нагоди 1020-річчя Хрещення Русі, повідомила 4 липня прес-служба РПЦ у відповідь на заяви чільних представників Секретаріяту Президента України про те, що відповіді від керівників Російської Церкви досі немає. На відзначення ювілею до Києва Президент Віктор Ющенко запросив глав усіх Помісних Православних Церков світу. Вселенський Патріярх Вартоломій офіційно повідомив про згоду приїхати відзначати 1020-річчя хрещення Київської Русі. Приїзд Алексія II був під запитанням для української влади. Однак одразу ж після таких заяв представників Секретаріяту Російська Православна Церква повідомила, що навіть не ставить під сумнів наміри Патріярха Московського і усієї Русі Алексія II приїхати до Києва. Коментар речників РПЦ не лишає сумнівів у тому, що її керівники не вдоволені тим, як українська влада подає інформацію про підготування до ювілею, що відзначатиметься наприкінці липня-початку серпня. Зокрема у повідомленні йдеться, що Алексій II „має намір відвідати українську паству" і – „очолити в Україні урочистості з нагоди ювілею". Українська влада намагається перебрати на себе ініціятиву з відзначення ювілею Хрещення, що викликає роздратування у Москві. Передусім там не вдоволені намірами Президента В. Ющенка під час святкувань обговорювати питання створення Української Помісної Церкви, вважаючи, що світська влада не повинна займатися такими питаннями і взагалі ставити в один ряд канонічну Українську Православну Церкву і такі неканонічні Церви, як Українська Автокефальна Православна Церква і УПЦ Київського патріярхату. *(Бі-Бі-Сі)*

Пам'ятник Катерині II визнано протиправним

СЕВАСТОПІЛЬ. — Господарський суд Севастополя 4 липня задовольнив скаргу Севастопольської міської державної адміністрації до Севастопольської міської ради, визнавши протиправним її рішення від 23 квітня „Про встановлення біля будинку офіцерів фльоти пам'ятника імператриці Катерині II", і скасував згадане рішення міськради. Рішення Господарського суду може бути оскаржене в апеляційному порядку в Севастопольському апеляційно-господарському суді. Суддя Віктор Алсуфьєв після завершення засідання, яке тривало кілька днів, сказав, що рішення міськради є „вразливим і помилковим". За його словами, виправити цю помилку можна було „буквально 30-хвилинним сесійним засіданням. Достатньо було ухвалити рішення про внесення змін в рішення сесії міськради і привести все до ладу", – сказав суддя. *(УНІАН)*

45 млн. дол. на боротьбу з корупцією в Україні

КРАКОВЕЦЬ. — Минулого року в Україні розпочато здійснення „Порогової програми" американської урядової корпорації „Виклики тисячоліття". Вартість здійснення цієї програми в Україні становить 45 млн. дол. США, і першочергово вона спрямована на боротьбу в Україні з проявами корупції, повідомив 2 липня в Краковці (Львівська область) прокурор США, радник з правових питань програми „Виклики тисячоліття" Богдан Витвицький. Він розповів, що український уряд звернувся до США з проханням надати технічну допомогу, яка б забезпечила зниження рівня корупції в Україні. Американська урядова корпорація „Виклики тисячоліття" відгукнулася на це прохання, але сам процес здійснення відповідного проєкту розпочався аж через рік – 30 квітня 2007 року: причиною стали часті зміни урядів в Україні. Упродовж двох років Б. Витвицький працюватиме в Україні безпосередньо з третім компонентом програми – зниженням рівня корупції серед публічних службовців в Україні. *(ЗІК)*

Міліціонери грабували людей на станції Симферополя

СИМФЕРОПІЛЬ. — Співробітники Служби внутрішньої безпеки МВС України затримали ще трьох співробітників лінійного відділу міліції залізничної станції „Симферопіль", які знущались над громадянами та відбирали у них гроші та особисті речі, повідомив 7 липня в Києві начальник Служби внутрішньої безпеки (СВБ) Міністерства внутрішніх справ (МВС) України Василь Слободяник. Серед цих трьох затриманих є начальник відділу кадрів лінійного відділу міліції. Як зазначив керівник СВБ, таким чином, у цій справі загалом затримано 22 співробітників лінійного відділу міліції. На початку весни співробітники Служби внутрішньої безпеки на Придніпровській залізниці та у Криму, прокуратури та СБУ викрили ряд працівників лінійного відділу міліції на залізничній станції „Симферопіль", які у 2007-2008 роках зі застосуванням фізичного насильства привласнювали майно громадян. Прокуратура порушила кримінальну справу. *(УНІАН)*

АКТУАЛЬНА ТЕМА

Повчальна „справа Я. Добоша“

Р. Л. Хомяк

ВАШІНҐТОН. – „Справа Добоша“ – пригадуєте собі колись цю дуже резонансну подію? Зізнаюсь, я про неї забув, бо роками не згадував. Пригадав мені про неї український історик з Києва Георгій Касьянов, автор праці „Незгодні: українська інтеліґенція в русі опору 1960-80-их років“ (Київ: „Либідь“, 1995, 224 стор.). Книжка Г. Касьянова стояла в мене на полиці з 1996 року, а я щойно тепер взявся її читати: внаслідок пересування меблів в нашій хаті. Не жалію, що відкрив її аж тепер, бо вона цікава і нагадує багато подій, які призабулись, а їх варто пам'ятати.

30-40 років тому я був в курсі багатьох подробиць українського опору. Це була жорстока для України ера Леоніда Брежнєва, Михайла Суслова та їхніх поліційно-ідеологічних прислужників. Це була чергова в історії атака Росії проти України.

„Де зараз вони" – назва рубрики в деяких американських журналах („Нюзвік“, наприклад), де подається поточна інформація про осіб, які грали головні ролі у колись резонансних справах. Минають роки, справи забуваються, і згодом в рубриці „Де зараз вони" редакції мають привід писати про ці персонажі й інформувати, чим вони займаються. Цікаво декому.

Де зараз він? – в даному випадку Я. Добош – я почав думати, читаючи книжку Г. Касьянова, який присвячує справі Я. Добоша декілька сторінок. „Справа Добоша" потрясла діяспору і стала початком того, що Г. Касьянов називає „генеральним погромом" українського опору в совєтській імперії. Власне, тому так хочеться дізнатись, де зараз він – Я. Добош?

Бажано довідатись з його власних слів, тепер, коли про конспіративні справи 40-річної давности можна свобідно говорити і писати; тепер, коли відкритий київський партійний архів під сучасною назвою Центральний державний архів громадських об'єднань України. Як пише у вступі до своєї книжки Г. Касьянов, „події, про які йдеться у цій книзі, ще не стали віддаленою історією. Більшість її героїв живуть поруч з нами“.

Автор книжки „Незгодні: українська інтеліґенція в русі опору 1960-80-их років“ на підставі хронік дисидентів, самвидавних публікацій і архівних матеріялів аналізує все те, що відбувалось тоді. Тоді ми на Заході не знали плянів поліцейського, партійного і державного керівництва для здійснення генерального погрому. Ми діставали тільки скупі інформації з України про наслідки погрому і вичитували все в рядках і між рядками.

Нині тогочасні таємні пляни і заходи доступні у відкритих архівах, зокрема в колишньому партійному архіві в Києві, у Львівському обласному архіві, в архіві совєтської цензури, знаної по-совєтськи як „Головліт", де Г. Касьянов знайшов гори матеріялів про „справу Я. Добоша" і про багато інших справ. В його праці можна бачити, як з нами – з діяспорою – грались репресивні елементи імперської влади; можна порівняти обидві сторони: нашу і їхню.

Головний актор „справи Я. Добоша“, можна думати, мав чимало років для аналізи своїх дій у далекому 1972 році і міг би тепер поділитись з нами, яких висновків дійшов, що, на його думку, треба було здійснювати інакше. З перспективи дорослого громадянина, не сумівця-студента, міг би написати, чи варто було йти на цю операцію, яка завдала чимало терпінь і мук.

З совєтської сторони операція мала на меті перекрити зв'язки українців з діяспорою, ще знаною тоді як „політична еміґрація“, як „буржуазні націоналісти“, як „креатури закордонних спецслужб“.

Згідно з Г. Касьяновим, генеральний погром в Україні був запланований в Москві: наприкінці грудня 1971 року Політбюро Центрального комітету Комуністичної Партії Совєтського Союзу, себто мотор цілого Совєтського Союзу, ухвалило рішення про початок загальносоюзної акції проти самвидаву, після того, як КҐБ заявило, що готове розпочати активні дії. (Цікаво, що кампанія була запланована, як загальносоюзна, щоб, борони Боже, українці не казали, мовляв, наступ був спрямований проти них. Це як і тепер Росія відкидає відповідальність за Голодомор в Україні 1932-1933 років, бо тоді не було що їсти і в інших республіках Союзу).

Репресивні акції в Україні попередило призначення на голову КҐБ України Віталія Федорчука, який мав досвід і репутацію жорстокого контррозвідника у Східній Німеччині. „Погром іншодумців, – пише Г. Касьянов, – почався в атмосфері шпигуноманії і, як свідчать факти, репресивні органи серйозно розраховували подати його саме в такому контексті“. Ціллю було припинити обмін самвидавом і „тамвидавом" між українськими дисидентами і представниками діяспори, які приїжджали в Україну як туристи.

„Почали шукати, – далі пише автор, – на підставі документів в Київському архіві, підхожу кандидатуру серед іноземців українського походження, яку можна було б представити ‘шпигуном', ‘найманцем закордонних спецслужб', пов'язавши ці спецслужби з дисидентами в Україні. Врешті-решт, таку кандидатуру знайшли": 4 січня 1972 року в Чопі заарештували туриста з Бельгії Ярослава Добоша. Повідомлення про це появилося в газеті „Радянська Україна" щойно через 11 днів –15 січня 1972 року. Все, що чекісти знайшли з „шпигунських матеріялів" в баґажі Я. Добоша, – це копія „Словника римів української мови" Святослава Караванського, який тоді вже перебував в таборі. Нічого більше. Через тиждень після арешту Я. Добоша, – пише Г. Касьянов, – в „Літературній Україні" появилася стаття, яка „викривала" С. Караванського як „шпигуна" та „ідеологічного диверсанта“. Треба ж було створити атмосферу шпигуноманії: за туристом з Бельгії стежили, коли він зустрічався в Києві і Львові з такими дисидентами, як Іван Світличний, Зеня Франко, Леонід Селезненко. Совєтські аґенти знали, що Я. Добош зв'язувався з дисидентами з телефонів-автоматів і користувався паролем, щоб заараніжува-

(Закінчення на стор. 5)

В Україні оголошено Рік молоді

КИЇВ. — Президент Віктор Ющенко постановив провести в Україні в 2009 році Рік молоді. „З метою підвищення ролі молоді в розвитку демократичного громадянського суспільства, створення належних умов для інтелектуального і фізичного розвитку молодих громадян, постановляю: провести в 2009 році в Україні Рік молоді", – говориться в документі.

Кабінет міністрів в зв'язку з цим повинен створити до 1 жовтня 2008 року організаційний комітет з підготування і проведення Року молоді, в який мають бути включені представники всеукраїнських молодіжних громадських організацій. Уряд також повинен розробити і затвердити плян заходів щодо підготування і проведення в 2009 році цього заходу.

Серед доручень Кабміну – також розроблення і подання до парляменту законопроєкту про ґарантоване забезпечення молоді першим робочим місцем; залучення молоді до участи у формуванні інформаційного простору, праці в засобах масової інформації, створення молодіжних теле- і радіопрограм. Також В. Ющенко доручив Кабмінетові передбачати в проєктах закону про Державний бюджет України на 2009 і наступні роки збільшення асиґнувань на заходи з реалізації молодіжної політики, підтримку молодіжних і дитячих громадських організацій.

Державному комітетові телебачення і радіомовлення України доручено забезпечити широке освітлення в засобах масової інформації заходів щодо підготування і проведення в 2009 році в Україні Року молоді.

Раніше Юлія Тимошенко зазначила, що країна і уряд розраховує на знання, інтелект молоді, без яких неможливо зробити справжній прорив у всіх сферах життя. *(„Кореспондент")*

В Японії...

(Закінчення зі стор. 1)

розширення цього клюбу за рахунок інших індустріяльних держав. Він відмовився відкрити, від кого саме надійшла ця пропозиція, сказав тільки, що її заперечили троє провідників, які закликали „цінувати те, що Велика вісімка є закритим дискусійним майданчиком для діячів, котрі поділяють спільні цінності“.

Деякі газети, серед них і московська „Коммерсант“, припускають, що пропозицію про розширення привіз не хто інший, як президент Росії Дмитро Медведєв. Річ у тому, пише „Коммерсант“, що теперішній склад Великої вісімки як союзу економічно розвинутих демократій змушує Росію боротися проти єдиної позиції країн Заходу і вислуховувати часті докори в недемократичності.

Якщо ж перетворити Вісімку в широке об'єднання країн, які користуються певним впливом у світі, на чому наполягає Москва, то до клюбу треба було б приєднати принаймні Китай, Індію та Бразилію. У цьому випадку претензії до Росії як до єдиного авторитарного члена елітного клюбу відпадуть самі по собі, а в особах нових учасників Москва дістане надійних союзників у боротьбі проти американського впливу.

На третій день зустрічі припало обговорення гострих питань, пов'язаних з ґльобальним потеплінням і відповідальністю великих держав за шкідливі викиди в атмосферу. Президент США Джордж Буш з приводу цієї проблеми сказав: „Ми її не вирішимо, якщо Китай та Індія не приєднаються до спільних міжнародних зобов'язань“.

Преса повідомляє, що Дж. Буш мав двосторонню зустріч з російським керівником Д. Медведєвим, але цього разу Президент США виявився обачнішим, ніж сім років тому, коли вперше зустрівся з Володимиром Путіним, відтак сказавши журналістам, що „подивився Путінові в очі і побачив душу“. Тепер же він був стриманим у словах: „Я не збираюся тут сидіти і займатися психоаналізою цього чоловіка. Можу сказати тільки, що він поводиться впевнено, і бачу, що коли він щось мені говорить, то справді це має на увазі“.

До речі, російський провідник заявив, що нинішня фінансова система не влаштовує Москву, і запропонував зробити російський рубель світовою резервною валютою.

Президент франції Ніколя Саркозі запропонував провести спеціяльну світову зустріч, присвячену енерґетичним проблемам і технологіям майбутнього.

Експерти, зокрема японські, не очікують від цієї зустрічі ніяких радикальних рішень, натомість більше займаються вгадуванням, хто ж стане наступником Дж. Буша за пів року. Каорі Іїда, один з японських телекоментаторів, висловився в цей спосіб: „Не скажу, що всі втомилися від Президента Буша, але вісім років – це досить довго. Мабуть, всі сподіваються якихось змін, тому багато людей хотіли б бачити наступним президентом Барака Обаму“.

Як і під час попередніх зустрічей керівників Великої вісімки, в Тояко були досить активними так звані антиґльобалісти і захисники довкілля, які протестували проти індустріяльної наруги над природою.

Після переговорів з Дж. Бушем канцлер Німеччини Анґела Меркель повідомила, що учасники зустрічі досягнули домовлености щодо змісту підсумкової заяви. Документ стосується проблем клімату, подорожчання нафти і харчової кризи.

Тим часом в середу, 9 липня, в останній день японської зустрічі, п'ять найбільших країн, що розвиваються, – Мексика, Бразилія, Китай, Індія та Південно-африканська республіка у спільній заяві закликали найбагатші держави світу зменшити їхні викиди парникових газів на 80 відс. до 2050 року. Зобов'язання Великої вісімки зменшити ґльобальні викиди парникових газів на 50 відс. до 2050 року країни, що розвиваються, назвали недостатніми. Ці ж зобов'язання антиґльобалісти і захисники довкілля вважають „просто смішними“.

(„Голос Америки“, Бі-Бі-Сі, „Кореспондент“, „День“)

АМЕРИКА І СВІТ

Напад на консульство США у Стамбулі

СТАМБУЛ, Туреччина. —У стрілянині біля американського консульства в Стамбулі 9 липня загинуло шість осіб. Міський губернатор Муамер Гюлер сказав, що серед загиблих – троє нападників і три службовці поліції. Поранень зазнали кілька осіб, які в той час опинилися поруч. Очевидці засвідчили, що троє невідомих під'їхали до генконсульства на білому авті й, вийшовши з нього, відкрили вогонь з пістолетів по поліцейській стійці. Американське консульство перенесли у передмістя Стамбулу, щоб покращити безпеку після нападів 11 вересня у Ню-Йорку та Вашінґтоні. Нове консульство виглядає як фортеця, до якої важко приступити зізовні. Його відкрили у 2003 році після того, як одне з угрупувань, пов'язаних з „Алькайдою", вбило 58 осіб у нападах на синагоги та пов'язані з Британією об'єкти у Стамбулі. *(Бі-Бі-Сі)*

Албанію і Хорватію прийняли до НАТО

БРЮСЕЛЬ, Бельгія. — В середу, 9 липня, посли 26 країн-членів НАТО підписали протоколи про приєднання Албанії і Хорватії до альянсу. Тепер підписані документи повинні бути ратифіковані парляментами всіх країн, що входять в НАТО, а потім передані на зберігання до Вашінґтону. Після цього процедура вступу Албанії і Хорватії до альянсу вважатиметься завершеною. Процес ратифікації зазвичай триває близько року. Албанія і Хорватія одержали запрошення вступити в НАТО на зустрічі Північноатлантичного альянсу в квітні 2008 року. Іншим країнам, що претендують на членство в альянсі, відмовили. Україні було запропоновано добитися підтримки вступу країни в НАТО більшістю населення, Грузії – вирішити територіяльні суперечки з Абхазією і Південною Осетією, а Македонії – врегулювати суперечку про назву країни з Грецією. *(УНІАН)*

Росія дала В. Януковичові орден Невського за заслуги

МОСКВА. — Провідника Партії Реґіонів Віктора Януковича 9 липня в день його 58-річчя народження нагороджено російським орденом св. князя Олександра Невського I ступеня — за видатні заслуги і величезний особистий внесок у зміцнення економічного і культурного співробітництва між Росією та Україною. У державному реєстрі Російської Федерації ця нагорода для В. Януковича зареєстрована під ч. 042. Рішення про нагородження прийняв Національний комітет громадських нагород РФ. *(„День")*

У США відзначили 232-ий День незалежності

ВАШІНҐТОН. — Американці відзначили 232-гу річницю заснування Сполучених Штатів Америки. У цей день в країні традиційно відбуваються чисельні паради, карнавали та концерти, кульмінацією святкувань є святкові штучні вогні. 2 липня 1776 року Конґрес оголосив про відокремлення від Великобританії. Двома днями пізніше, а саме 4 липня, конґресмени схвалили Деклярацію про незалежність. Хоча один із так званих батьків нації, другий Президент США Джон Адамс, передбачав, що День незалежности святкуватимуть 2 липня, через рік після проголошення самостійности, керівництво країни, очевидно зайняте розбудовою державности, про ювілейну дату забуло. Про подію згадали лише 3 липня числа, коли святкувати було пізно. Тож вирішили відзначити 4 липня. На момент відокремлення від британської корони населення 13 колоній, які склали основу США, становило приблизно 2.5 млн. осіб. Цьогорічний День незалежности зустріло 304 млн. американців. *(„Голос Америки")*

Звільнено 15 заручників з 5-річного полону у Колюмбії

БОҐОТА, Колюмбія. — Історія про неймовірне визволення 3 липня з полону терористичної організації „ФАРК" колишньої кандидатки в президенти Колюмбії Інґрід Бетанкурт, разом з трьома американцями та ще 11 іншими заручниками, стала найбільш обговорюваною темою в американських засобах масової інформації (ЗМІ). Колюмбійські сили безпеки провели зразкову акцію, завдяки якій, без єдиного пострілу, вивезли з табору повстанців „ФАРК" 15 заручників. І. Бетанкурт та три американські громадяни провели в неволі понад п'ять років і вважалися чи не найбільшою цінністю „ФАРК" у переговорах з владою Колюмбії та урядом США. Три американські заручники прибули на рідну землю вже за кілька годин після звільнення. Трьох американців захопили члени угруповання „ФАРК" у 2003 році, коли їх літак спостереження за наркотиками розбився у джунґлях. Звільнення усієї групи нагадує сценарій голівудського фільму. Переодягнені колюмбійські військові просочилися на територію повстанців і переконали охоронців, що вертольотом перевозять заручників в інше місце. Замість того, колюмбійський спецпідрозділ оточив групу повстанців і без єдиного пострілу відбив заручників. Серед звільнених – колишня сенатор колюмбійського парляменту І. Бетанкурт. Повернувшись додому, вона назвала акцію звільнення „справжнім чудом". 46-річна І Бетанкур була викрадена у 2002 році, коли проводила кампанію на посаду президента країни. Вона має подвійне французько-колюмбійське громадянство і плянує повернутися до Франції, хоча не виключає можливости повернення у колюмбійську політику. *(„Голос Америки")*

Вибух у Кабулі

КАБУЛ, Афганістан. — Від великого вибуху 7 липня в столиці Афганістану Кабулі загинули понад 40 осіб і близько півтори сотні інших зазнали поранень. Урядові представники кажуть, що нападник у ранкові години протаранив автом, начиненим вибухівкою, ворота посольства Індії. Поруч з посольством розташована будівля міністерства внутрішніх справ Афганістану. Індійський уряд, ключовий прибічник Афганістану, засудив напад і висловив побоювання, що серед жертв можуть бути громадяни Індії. Офіційні представники покладають відповідальність за вибух на „Талібан". Речник афганського міністерства закордонних справ Абдул Гакім Ашід заявив, що це був самогубний напад. „Індійське посольство було тим об'єктом, у який вони мали намір поцілити. Бомбу заклали в автомобіль „Корола" і бомбіст-смертник, який був в авті, висадив себе у повітря перед воротами посольства Індії". *(Бі-Бі-Сі)*

Президент Дж. Буш буде у Пекіні на відкритті Олімпіяди

ТОКІО. — Президент США Джордж Буш який перебував у Японії на зустрічі Великої вісімки, повідомив, що він має намір бути присутнім на церемонії відкриття Олімпіяди у Пекіні 8 серпня. За це рішення критикують Дж. Буша не лише правозахисники, а й правиця його власної Республіканської партії. Насамперед, йдеться про неґативне ставлення американців до порушень прав людини у Китаю. І тут на першому місці, звичайно, Тібет, криваві події цього року, та й взагалі окупація буддійського краю Китаєм понад пів століття тому. Принагідно згадують, що США, за котрими пішла більшість країн західнього світу, свого часу бойкотували Московську олімпіяду на знак протесту проти радянської окупації Афганістану. На пресконференції, спільній з японським прем'єр-міністром Ясуо Фукудою, Дж. Буш так захищав свою позицію: „Китайський народ уважно стежить за рішеннями світових провідників і, на мою думку, не поїхати на церемонію відкриття (Олімпійських ігор) було б сприйнято китайським народом як образа, а відтак нам було б значно важче вести відверту розмову з китайським керівництвом". Прем'єр-міністер Я. Фукуда додав, що він теж має намір бути на відкритті Олімпіяди. За його словами, „не варто пов'язувати Олімпійські ігри з політикою". *(Радіо „Свобода")*

Російські шпигуни заважають британським спецслужбам боротися з тероризмом

ЛОНДОН. — Діяльність російських шпигунів на теренах Великобританії серйозно підриває зусилля британських служб безпеки у боротьбі з ісламським тероризмом, повідомили 8 липня поінформовані джерела британської контррозвідки МІ-5. Потреба тримати під наглядом діяльність російських шпигунів, активність яких в останні кілька років сягає найвищого рівня з часів „холодної війни", розпорошує британські сили безпеки і збільшує можливості для нових терористичних актів з боку ісламських екстремістів. Чисельність російських шпигунів різко зросла після погіршення взаємин з Росією у зв'язку з вбивством у Лондоні критика Кремля Олександра Литвиненка. Цей випадок вкрай напружив стосунки між двома країнами минулого літа, коли у відповідь на відмову Кремля видати головного підозрюваного у справі О. Литвиненка Великобританія вислала чотирьох російських дипломатів за звинуваченнями у шпигунській діяльності. МІ-5 вважає, що щонайменше кожен п'ятий російський урядовець, що працює у Великобританії, є аґентом російських спецслужб. Вони намагаються стежити за діяльністю нової хвилі російських дисидентів, кількість яких у Британії дедалі збільшується. Першочерговою ціллю російських спецслужб є Борис Березовський, який витратив мільйони на підтримку російської опозиції. Також росіяни активно стежать за одним з чеченських провідників, який одержав у Великобританії політичний притулок, Ахмедом Закаєвим. *(„Німецька хвиля")*

На відкритті Музею мадам Тусо А. Гітлерові відірвали голову

БЕРЛІН. — 41-річний житель Берліну відірвав голову восковій скульптурі Адольфа Гітлера на офіційному відкритті Музею мадам Тусо 5 липня у столиці Німеччини. Постать А. Гітлера у берлінському музеї Тусо викликала хвилю обурення в Німеччині. Секретар Фонду пам'ятників убитим євреям Европи УвеНоймеркер назвав цей жест провокацією і лиховісним знаком. Подібної позиції дотримують багато політиків. У той же час керівник берлінського Музею мадам Тусо Сузанна Келер пояснила: „Ми зобразили А. Гітлера зломленою, пристарілою людиною, що доживає свої останні дні в підземному бункері. Відповідно до проведених нашими маркетологами репрезентативних опитувань туристів і жителів Берліну, вони вважають бажаним розміщення подібної скульптури А. Гітлера в тутешньому музеї воскових фіґур". Усього в берлінській філії лондонського Музею мадам Тусо знаходяться 75 воскових скульптур. *(„Кореспондент")*

Масові безлади у Монголії - 5 людей загинули

УЛАН-БАТОР, Монголія. — Щонайменше п'ятеро осіб загинули, понад 200 – зазнали поранень під час масових безладів 1-2 липня в Монголії, це за офіційною інформацією. Більше 700 осіб заарештовано, опівночі в країні запроваджено режим надзвичайного стану, і триватиме він щонайменьше протягом чотирьох днів. Заворушення в Улан-Баторі розпочалися після парляментських виборів, 29 червня. Перемогу на них здобула правляча Народно-революційна партія, що керує країною вже майже століття. Натомість опозиція не визнає вислідів виборів і заявила про їх фальсифікацію. Кількатисячний натовп розгромив штаб-квартиру правлячої партії, то ж у столицю увійшли війська. Серед постраждалих є кілька представників засобів масової інформації (ЗМІ), найбільше постраждав журналіст з Японії - він зараз у реанімації. Тепер центр міста посилено партрулюють, там перекрито рух транспорту, в країні закрито усі телеканали та радіостанції ,окрім державних. Військові звітують, що вже о четвертій ранку їм вдалося навести лад у столиці. *(5-ий канал)*

Українській Гельсінській Спілці – 20 років

КИЇВ. — 20 років тому, 7 липня 1988, року на багатотисячному вічу у Львові було оголошено про створення Української Гельсінкської Спілки (УГС) і оприлюднено Декларацію принципів УГС. Це об'єднання стало першою в Українській РСР масовою опозиційною політичною організацією. УГС виникла на основі Української Громадської Групи (УГГ) сприяння виконанню Гельсінкських угод. У 1987 році, на хвилі горбачовської перебудови, з концтаборів і заслань почали повертатися політв'язні. УГГ відновила свою діяльність. Але нові умови вимагали і нових форм праці, це чудово розуміли провідники УГГ.

Сама ідея розширення і політизації Групи належить В'ячеславові Чорноволові. Він же запропонував і змінити її назву на Українську Гельсінкську Спілку. Було розроблено програмову Декларацію принципів УГС і у липні 1988 року оголошено, що УГГ складає свої повноваження і всім складом входить до Спілки. Головою УГС було обрано Левка Лук'яненка, Виконком очолив В. Чорновіл.

Дуже швидко УГС розгорнула широку діяльність по всій Україні. Проводилися віча, демонстрації, активно працювала пресслужба. Адже саме інформація була головною зброєю спілчан. Центральним пресовим органом був „Український вісник" редагований В. Чорноволом, виходили оперативні спецвипуски „УВ-експрес", „Листки прес-служби УГС". У 1989 році почала виходити газета УГС „Голос Відродження", її редактором був Сергій Набока.

Влада всіма силами намагалася паралізувати діяльність Спілки. Залякування, затримання, адміністративні арешти, напади на активістів, шалена пропаґандистська кампанія у пресі. Проте всі ці заходи давали швидше протилежний вислід, авторитет УГС невпинно зростав. На виборах 1990 року до Верховної Ради УРСР було обрано 11 членів УГС, сотні стали депутатами місцевих рад.

На відміну від Гельсінкської Групи, яка була, за висловом Олеся Шевченка, „чисельно невеликою групою готових до самопожертви правозахисників", Спілка постала як масова опозиційна політична організація. Її утворення означало перехід від правозахисної діяльности до відвертої політичної боротьби.

І хоч УГС позиціонувала себе як громадсько-політична організація, фактично вона вже була передпартією. А в 1990 році УГС перетворилася на першу в сучасній Україні незалежну політичну силу – Українську Республіканську партію.

УГС як окрема організація діяла всього два роки. Але її вплив на суспільну активізацію громадян, зростання і радикалізацію всього національно-демократичного руху кінця 1980-их років важко переоцінити. Саме з неї постала більшість нинішніх громадських організацій і партій національно-демократичного спрямування. *(Радіо „Свобода")*

Повчальна...

(Закінчення зі стор. 3)

ти зустрічі.

В січні 1972 року, пише Г. Касьянов, арештували близько 20 осіб у Києві і Львові, пов'язаних з „емісаром закордонних центрів" Я. Добошем. Серед них були В'ячеслав Чорновіл, Ірина Калинець, Михайло Осадчий, Іван Світличний, Євген Сверстюк, Василь Стус, Зіновія Франко. Через ще 20 років майже усі ці люди були громадянами незалежної України і її політичними діячами. Але тоді метою Москви було „довести наявність постійних інтенсивних контактів опозиційно настроєної інтеліґенції з українськими націоналістичними організаціями за кордоном", нагадує Г. Касьянов.

На прес-конференції в Києві в червні 1972 року (яку Я. Добош дезавуював після повернення до Брюселю), він заявив, що Організація українських націоналістів (ОУН) вислала його в Україну, щоб від окремих людей зібрати антисовєтські інформації з метою використання їх на Заході і „передати деяким з них гроші". Ця остання фраза повністю режисурована совєтськими слідчими, щоб довести шпигунство і показати українських інтеліґентів, які творили опір русифікації, як невдалих шпигунів, котрі продають інформації за гроші.

Я. Добош народився 1947 року в Німеччині. У 1967 році, як громадянин Бельгії, став членом Спілки Української Молоді (СУМ). Восени 1971 року, коли він був студентом соціології, заявив Я. Добош на пресконференції в Києві, ОУН дала йому завдання поїхати в Україну і зв'язатись з українськими дисидентами. Він почав це робити наприкінці грудня 1971року, а в січні вже сидів. Згодом його відпустили, власне, – „видворили" назад до Бельгії.

Нині тодішньому студентові Я. Добошеві – понад 60. Де зараз він? І чи не варто простежити (якщо він ще цього не зробив), яким чином люди Віталія Федорчука, першого „копа" Радянської України, знали, що він приїжджає, і прослуховували його не надто конспіративні розмови з телефонів-автоматів?

Внаслідок „справи Я. Добоша" сотні чи й тисячі тих, кого історик Г. Касьянов називає „незгодними", були жертвами презирних утисків – від довгої каторги в таборах, до позбавлення праці чи статусу студента. Правда, якби не сумівець Я. Добош, російська верхівка імперії знайшла б якийсь інший привід, щоб розпочати генеральний погром в Україні.

Не хочу заперечувати, що без жертв не було б нині незалежної України. Нинішні українські політичні діячі стоять на раменах незгодних 1960-80-их років і повинні пам'ятати про це. Але нам, мешканцям західної української діяспори, не зашкодило б переглянути, як нас використовували вороги України, – хоч би задля того, щоб бути більш обачними тепер і в майбутньому.

Уточнюємо прізвище

У списку жертводавців на пресовий фонд „Свободи" за квітень (ч. 22) прізвище Олександри Кочман з Чикаґо подано з помилкою. Перепрошуємо!

НА ТЕМИ ДНЯ

Quo vadis, СКУ?

У рубриці „На теми дня", надрукованій у „Свободі" від 13 червня ц.р., Ростислав Хом'як - мій давній приятель і довголітній колеґа по праці у Видавництві „Свобода" та в Інформаційному Аґентстві Сполучених Штатів – запропонував розвинути на газетних сторінках дискусію про те, що думають провідні кола й звичайні громадяни про дальшу діяльність Світового Конґресу Українців (СКУ). Приймаю цей виклик.

СКУ, як відомо, – це вимушена втішною в цьому випадку дійсністю скорочена назва дуже заслуженої установи, що первісно звалася СКВУ – Світовий конґрес вільних українців.

Варто нагадати коротко передісторію створення СКВУ. Почалася вона майже негайно після поразки визвольних змагань України 1917-1920 років. Провідники масової української політичної еміґрації в Середній і Західній Европі усвідомлювали потребу створення українського національного центру вже в перші дні після втрати української державности. Внаслідок нарад між деякими колами громадянства в Женеві, Празі, Берліні й Відні склався ініціятивний комітет для скликання Всеукраїнського національного конґресу. Конґрес був запланований на половину або кінець 1921 року, але ці перші заходи не вийшли поза межі дискусій та обміну думок.

До початку Другої світової війни був ряд інших ініціятив, скерованих на об'єднання всіх українців, які жили в світі поза межами тодішнього Радянського Союзу.

По війні, у червні 1948 року, в Авґсбурзі, Німеччина, з ініціятиви Державного Центру УНР було створено передпарлямент - Українську національну раду (УНР), яка об'єднала тоді всі українські політичні сили, за винятком гетьманців і комуністів.

У 1947 році в Ню-Йорку постала Пан-Американська українська конференція (ПАУК), яка складалася з представників керівних громадських установ українських поселенців у країнах Північної і Південної Америки і саме завдяки зусиллям якої дійшло остаточно до скликання в Ню-Йорку 12-19 листопада 1967 року Першого Світового конґресу вільних українців (СКВУ).

У конґресі взяли участь 1,003 делеґати з Австралії, Австрії, Арґентини, Англії, Бельгії, Бразилії, Венесуели, Голяндії, Італії, Канади, Люксембурґу, Німеччини, Параґваю, Сполучених Штатів Америки, Франції, Чіле і Швайцарії.

Основні цілі СКВУ були: заманіфестувати перед світом непохитну волю українського народу боротися за відновлення суверенної, соборної Української держави; заманіфестувати солідарність української спільноти у вільному світі з визвольною боротьбою українського народу й її готовність допомогти йому всіма засобами, які вона має у своєму розпорядженні; об'єднати організаційно всіх українців, громадян чи жителів країн західнього світу, щоб забезпечити тісну співпрацю між ними; устійнити щляхи для скріплення та всесторонньої розбудови всіх ділянок українського життя в країнах вільного світу.

І справді, СКВУ довгі роки вів дуже активну і широку діяльність, виконуючи сумлінно, краще чи гірше, всі ці визначені завдання.

З часом комуно-російська імперія зла, Богу дякувати, розпалася на друзки, і 24 серпня 1991 року Україна оголосила про відновлення своєї державної незалежности.

Через рік, 22 серпня 1992 року, останній президент Української Народної Республіки в екзилі Микола Плавюк передав тодішньому Президентові України Леонідові Кравчукові грамоту про визнання України правонаступницею УНР і здав свої уповноваження. Отож у політичній сфері прийшло до повного злиття всього світового українства.

Два дні пізніше, у першу річницю відновленої державної незалежности України, до української столиці з усіх кутків світу зібралися громадські провідники української нації і на підставі відповідного рішення створили Українську всесвітню координаційну раду (УВКР).

Головні цілі діяльности УВКР, серед іншого, є: „сприяти зміцненню й розбудові незалежної, соборної, демократичної Української держави, координувати дії усіх оранізацій, членів УВКР, скеровані на збереження національної ідентичности й задоволення національно-культурних потреб українців у країнах оселення, на розвиток співпраці України з закордонним українством".

Отже, в основному, цілі СКВУ стали цілями УВКР!

Але, на відміну від Державного центру УНР, – Світовий конґрес вільних українців тоді не передав свого мандату новоствореній організації. І як показала дальша історія – це рішення було правильне, бо протягом майже 10 років УВКР існувала формально як частина напівдержавного Товариства „Україна-Світ". Фактично здійснювалась стара концепція „зв'язків з українцями за кордоном" з часів УРСР, яка передбачає центральну ролю держави та її інтересів у таких контактах.

Об'єднувальним центром для українців на батьківщині і в діяспорі може бути тільки і виключно громадська структура.

Для того, щоб УВКР стала на ділі об'єднувальним центром світового українства, необхідно чітко визначити її статус, основні засади діяльности та механізми співпраці з іншими структурами. І тільки тоді можна буде покінчити з теперішнім зайвим дублюванням ролей СКУ і УВКР у всіх сферах їхньої діяльности і створити кінець-кінцем один-єдиний центр світового громадського українства.

Запланований на 20-22 серпня в Києві IX Світовий конґрес українців є доброю нагодою обговорити питання такого об'єднання.

А яка ваша думка, шановні читачі? Поділіться нею!

Роман Ференцевич,
делеґат від
Українського Народного Союзу
на Перший СКВУ

Тижневик „Свобода“ – в комп’ютері

Багато читачів „Свободи“ пам’ятають порівняно недавні часи, коли для випуску газети була необхідна спеціяльна машина – лінотип, на якій з гарячого металу відливали літери і рядки видання. З них метранпаж-верстальник формував газетні сторінки, відтискав їх на картоні, знову виливав з металу друкарські форми, необхідні для видрукування накладу.

Минуло небагато часу, і статті стали складати на друкарській машині, після чого їх вклеювали на газетні сторінки, котрі фотографували велетенською камерою і виготовляли плівку, яку копіювали на метал для друкування.

Ще кілька років минуло, і в редакції з’явилися комп’ютери, які дозволяють швидко підготувати газету до друку.

Електронні технології відкрили перед засобами масової інформації ще одну можливість прискореного передання новин читачам-передплатникам. Тепер можна прочитати свіже число газети в інтернеті, не чекаючи, доки її доставить не завжди швидка пошта.

Найстарша українська газета світу – тижневик УНСоюзу „Свобода“ теж має електронну версію на інтернет-сторінці: www.svoboda-news.com.

Декілька потисків „мишки“ – і читач може побачити все видання в його ориґінальному вигляді, сторінка за сторінкою, – в DjVu або PDF-форматі.

Дуже зручно користуватися електронним архівом газети: пошук потрібної статті чи інформації тепер триває лічені секунди. Особливо цінне значення електронний пошук має при користуванні архівом „Свободи“. Він налічує сотні тисяч сторінок за період 115 років. Перетворення цієї маси інформації – абсолютно унікальної з погляду історії українства на Північноамериканському континенті – в електронний вигляд, щоб вона, донедавна існуюча тільки в одному примірнику, миттєво ставала доступною для всього читацького загалу, уможливлене суттєвою фінансовою допомогою від Нюйоркської федеральної кредитової кооперативи „Самопоміч“ і від Наукового Товариства ім. Шевченка в Америці.

На сьогоднішній день на нашому веб-сайті вже поміщені 1986-2008 роки. Електронний архів постійно збільшується. Умови користування ним викладені на веб-сторінці.

Крім архіву і останнього числа „Свободи“, там є й інші цікаві інформації. Наприклад, велика підбірка знаменитого гумористичного видання Едварда Козака „Лис Микита“.

Поява електронної версії тижневика не означає радикальних змін у виданні „Свободи“ і має на меті полегшення спілкування з тими передплатниками, які вільно почуваються в Інтернеті. Ми працюємо, щоб читачам було зручніше!

Доступ до архівів тимчасово відкритий для всіх з метою залучення додаткових передплатників.

ЛИПЕНЬ В НАШІЙ ІСТОРІЇ...

Каторжний шлях солістки

Катерина Оловейникова

11 липня 1937 року в Харкові була заарештована зірка української оперної сцени Катерина Оловейникова, ім’я якої можна поставити в один ряд з великими іменами корифеїв української опери – Соломії Крушельницької, Марії Литвиненко-Вольґемут, Зої Гайдай, Оксани Петрусенко, Олександри Ропської, Лариси Руденко.

М. Литвиненко-Вольґемут була вчителькою співачки на вокальному відділенні Харківської консерваторії, яку вона закінчила 1933 року. Музичний керівник і диригент Харківського театру опери і балету, видатний музикант Арій Пазовський досвідченим оком побачив в молодій красуні майбутню примадонну.

К. Оловейникова вперше виступила в невеличкій партії Фраскіти в опері Жоржа Бізе „Кармен“. І відразу привернула увагу слухачів і співаків. Тоді на сцені театру сяяли М. Литвиненко-Вольґемут і З. Гайдай. А. Пазовський вирішив чергувати в партії Ліу в опері „Турандо“ З. Гайдай і К. Оловейникову. Молода співачка виявила себе гідною довіри.

Потім були партії Віолети в „Травіяті“ і Джильди в „Ріґолето“ Джузепе Верді, Ельзи в „Лоенґріні“ Ріхарда Ваґнера, Маргарити в опері Меєрбера „Гуґеноти“. Це був тріюмф нового молодого таланту, якому судилось би сяяти на найпрестижніших оперних сценах світу. Але...

Пимін Чернюк, відомий партійний функціонер і член Центрального комітету більшовицької партії, походив з невеликого шахтарського містечка. Він приніс за лаштунки червоні троянди співачці після її тріюмфального виступу в „Травіяті“. Найщасливішими видалися три місяці – всього лише три – їхнього сімейного життя.

Посилилися в Україні сталінські репресії. П. Чернюка було заарештовано і негайно розстріляно. Стали зникати давні знайомі, замовк домашній телефон. Її заарештували після вистави. На допиті слідчі розглядали її як диво – арештантка іскрилася чарівною молодістю й красою.

Злочин – недонесення владі про „злочинні діяння“ чоловіка. Покарання – шість років ув’язнення у виправно-трудовому таборі „АЛЖИР“ – „Акмолинському лаґері жінок ізменніков родіни“. В Казахстані... Дружини і найближчі родички „ворогів народу“ виробляли цеглу з глини-саману. Але про співачку дізналися в культурно-виховній частині ҐУЛаґу, керівникам якого забаглося створити табірний культурний центр. К. Оловейникова брала участь у цьому театрі в’язнів.

У 1945 році настав час звільнення К. Оловейникової з ув’язнення. Їй було заборонено повертатися в Україну. Влаштувалася в Караґандинському театрі оперети, але негайно дістала заборону проживати в Караґанді. Місцева влада, поступившись наполегливим проханням обласної філармонії, домоглася дозволу співати з концертних сцен Караґандинської філармонії. Оперна сцена залишалася недоступною.

Артистку реабілітували 1956 року і дозволили повернутися в Україну. Але нікому було зустріти її в Харкові. В оперному колективі її вже ніхто не пам’ятав – роки минули. Вона чесно пройшла свій життєвий шлях, віддаючи на радість людям свій талант. Життєвий шлях солістки дослідили Володимир Полонський і Леонід Шемета в газеті „Дзеркало тижня“.

Л. Хм.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

Головний редактор – Рома Гадзевич

Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510

E-mail: svoboda@svoboda-news.com Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

Передплата на рік $55.00, на півроку – $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку – $30.00. За кожну зміну адреси – $1.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністратор	– Володимир Гончарик	(973) 292-9800 дод. 3041 e-mail: ukradmin@att.net
Керівник відділу оголошень	– Марійка Осціславська	(973) 292-9800 дод. 3040 e-mail: adukr@optonline.net
Передплата	– Марійка Пенджола	(973) 292-9800 дод. 3042 e-mail: ukrsubscr@att.net

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Про церкву св. Трійці в Ірвінґтоні

У „Свободі" (ч. 21) було вміщено лист Анатолія Проскурні з Української православної церкви св. Трійці в Ірвінґтоні, Ню-Джерзі, який був занепокоєний намірами Консисторії Української Православної Церкви в США продати будівлю церкви місцевим підприємцям. На лист А. Проскурні надіслав відповідь Архиєпископ і голова Консисторії УПЦ з США Антоній, з якого, зважаючи на значний обсяг листа, вміщуємо окремі витяги.

...Мене самого дивує, що я взявся відповідати на лист Анатолія Проскурні до редакції, але потреба відповіді стала наявною, щоб члени парафії св. Трійці в Ірвінґтоні, що будували і підтримували церкву протягом всього свого життя, побачили правду.

А. Проскурня слушно стверджує, що парафію засновано 53 роки тому, себто 43 роки перед тим, як він прибув до США. Він також має рацію, коли стверджує, як багато члени парафії, особливо жінки, жертвували для того, щоб їхній дім молитви вижив і процвітав. І справді, парафія процвітала! Я докладно пам'ятаю всі відвідини, які протягом останніх 23 років довершував, щоб бути присутнім на їхньому храмовому святі – в день св. Трійці. Це була справді парафіяльна громада, що тяжко працювала для того, щоб зберегти те, що збудувала і що сподівалася передати наступним поколінням.

На жаль, обставини змінилися, коли багато з парафіян, з тієї чи іншої причини, почали переїздити в „кращі райони", а їхні діти переселятися ще далі, в штати, де були кращі умови праці. Отож парафія зараз є тінню того, що колись представляла. А. Проскурня перелічує міста, з яких люди доїжджають до церкви, але не згадує те, що всіх учасників недільного Богослуження буває 7–12 осіб.

Чому це так? Можливо, причину з'ясує недавній випадок. Старший віком парафіянин запаркував своє авто за „бльок" від церкви. Коли він повертався туди після Богослуження, його перестрів чоловік, прохаючи пару долярів „на автобус". Коли парафіянин відкрив гаманець, незнайомий обома руками схопив всі гроші і втік. Інший приклад – старший віком парафіянин приїхав з своєю дружиною до церкви, але не міг знайти місця на паркування. Не диво, що за таких обставин учасників стало менше.

...А. Проскурня пише, що Консисторія УПЦ в США прислала Статут церкви, в якому заявила, що церква в Ірвінґтоні є їхньою власністю. Консисторія ніколи не присилала парафії Статуту, крім того, що вона його, напевно, отримала під час звичайних Соборів. Ніде в Статуті УПЦ в США не сказано, що власність парафії належить Консисторії, натомість сказано: „Все рухоме й нерухоме майно парафії, як складової частини УПЦ в США, є власністю парафії і перебуває під управою і контролею парафіяльного уряду, обраного за статутом парафії". Як же могла Консисторія оголосити себе власником парафіяльного майна?

7 травня 2007 року я прийняв голову парафіяльної управи та двох членів парафії, щоб обговорити майбутнє церкви. Я повідомив їх, що згідно з їхнім парафіяльним статутом цю справу можуть вирішувати лише загальні збори повноправних членів парафії. Я також пояснив їм, що не хочу розпуску (ліквідації) парафії. Ніколи в історії УПЦ в США не було випадку, щоб Церковний Собор, чи Рада Митрополії, чи Собор Єпископів, чи Консисторія, чи індивідуальні ієрархи бажали закрити котрусь парафіяльну громаду. Наші парафії існують доти, доки вона не зменшується членством до того, що їхній власний парафіяльний статут вимагає самоліквідування парафії.

10 червня 2007 року відбулися загальні збори парафії, на яких і я був присутнім. На цих зборах були присутні 10 осіб. Під час цих зборів було очевидно, що більшість членів вважали, що пора парафію закрити. А. Проскурня був першим за те, щоб парафію закрити. Відбулося голосування. Переважаюча кількість голосів була за закриття парафії. Члени парафії попросили Консисторію найняти оцінювача нерухомого майна, щоб визначити вартість самої церкви та парафіяльного дому. Минули місяці, поки такого оцінювача знайшли. Причина в тому, що в тій околиці не було продажі подібних маєтків, на яких можна було б будувати оцінення.

20 грудня 2007 року до мене зголосився пастор баптистської церкви, розташованої біля Свято-Троїцької парафії. Він цікавився, чи не бажали б парафіяни продати свою власність, щоб можна було поєднати два будинки і зробити одну велику церкву. Я відповів, що парафіяни очікують оцінення свого майна, після чого ми зможемо вести з ним знову переговори (...).

Врешті, 13 квітня 2008 року, ми змогли скликати ще одні загальні збори членства (...). Я поінформував членів парафії, що оцінювач нерухомого майна оцінив парафіяльне майно на 1.5 млн. дол. Я також сказав, що він має купця, який готовий купити маєток для будівництва житла, але що я був проти такої пропозиції. А. Проскурня пропонував продати лише парафіяльний дім, щоб отримати якісь гроші. Це було б вирішенням, яке ні більшість присутніх, ні я не могли підтримати. Воно не дало б ніякого позитивного результату для добра парафіяльної громади. Все одно, на Служби Божі, що відправлялися б лише в неділю, приходила б лише горстка людей, ще були б труднощі з паркуванням, а шанси на збільшення членства були б менші, або й зовсім не існували б.

Всього за милю від цієї церкви діє парафія св. Вознесіння, яка має активний хор, вівтарних прислужників, сестрицтво, прицерковну школу, молодший і старший відділи Української Православної Ліґи в США. 8 червня 2008 року ця парафія відзначила 90 років свого існування, а в 2010 році буде господарем щорічної Конвенції Української Православної Ліґи.

Я приєднуюсь до звернення А. Проскурні до всіх православних українців за допомогою: „Не дайте зруйнувати нашу церкву! Тільки міцна громада збереже православну українську церкву в Ірвінґтоні".

Я також підтримую його твердження: „Шановні спонзори! Сподіваємось на Вашу допомогу. В нашій церкві є бронзові меморіяльні дошки з іменами тих людей, які жертвували на будівництво храму. Сподіваємось, що з'являться ще такі дошки на пошану тих, які підтримають нашу церкву в цей тяжкий для нас час".

...Нехай же милість Господа і Спаса нашого Ісуса Христа, любов Бога Отця і причастя Святого Духа перебувають з усіма членами Свято-Троїцької парафії у час, коли їм доводиться робити це важливе рішення про майбутнє своєї парафіяльної родини.

Антоній,
Архиєпископ
Савт Бавнд-Брук, Ню-Джерзі

„Четверту хвилю" породили соціяльно-політичні причини

В статті д-ра Галини Лемех („Свобода", ч. 20) викладено результати її досліджень про причини та наслідки „четвертої" іміґраційної хвилі у Ню-Йорку, де проводилось опитування громадської думки. Хочу подати і свої думки, як представниці „четвертої хвилі".

Найпотужнішою „четверта хвиля" була на початку горбачовської „перебудови" за часів СРСР. Одними з перших біженців були представники протестантських церков. Майже в той же час почалась еміґрація інших груп населення. Люди не хотіли жити в умовах скорумпованої системи, де всякий, хто не був згоден з владою, міг зазнати переслідувань. Щоб зайняти вищу посаду, захистити наукове звання, вступити у престижний навчальний заклад, треба було платити доносами, наклепами, підлабузництвом, коштовними дарунками й грішми. Вступників ретельно перевіряли органи КҐБ на „благодійність". Усе ж люди шукали можливости виїхати. За кордон виїжджали найздібніші.

В Америці на них чекали сірі будні і тяжка праця в боротьбі за виживання. Але, ставши на ноги, люди могли здійснити своє право на освіту та відповідний соціяльний статус. Чимало лікарів, викладачів, науковців вже тут захистили дисертації. Причиною їхньої еміґрації були соціяльні проблеми, майбутнє дітей та внуків. У певної частини еміґрантів з України були цілком обґрунтовані політичні мотиви, тому правильніше вважати, що „четверту хвилю" породили не чисто економічні, а й соціяльно-політичні причини.

Міґрація українців триває. Маємо тепер не штормову хвилю, а більш врівноважений і спокійний потік. Велике значення має об'єднання родин. Під увагу беруться й політичні процеси.

Прикро, що у статті Г. Лемех нас змальовано тільки як заробітчан. Увага акцентується на нездоровому бажанні новоприбулих виділитись перед сусідами своїм добробутом, викликати їхні заздрощі – саме ці мотиви, на думку автора, переважають, коли вирішується, чи їхати до Америки.

Погоджуюсь, є різні люди. Але не думаю, що тільки такі оселились у Ню-Йорку. Д-р Г. Лемех відзначає підвищену самооцінку заробітчан „четвертої хвилі". Тобто, ми про себе думаємо набагато вище, ніж того варті? Це дуже негативна риса характеру людини, це – зарозумілість. Залишається тільки подякувати за відвертість.

„Свободу" читають всюди. Не всі з новоприбулих повернуться в Україну. Більшість з них вже є громадянами США. Наведені твердження в газеті не тільки формують думку людей, але й ставлення до нас. Це варто мати на увазі. Запевняю, що ми не такі вже й погані. Як і всі, вболіваємо за майбутнє України, сподіваємось на краще і, вірю, що в цьому ми всі – єдині.

Ніна Сікора,
Клівленд

Про дитячу бібліотеку і не згадували

До „Свободи" надійшла копія листа-звернення працівників культури, освіти, мистців, науковців, письменників з Полтави до Президента України Віктора Ющенка. Подаємо витяг з нього.

Ми вкрай стурбовані долею єдиної в Полтавській області бібліотеки для молодшого покоління, з книжковим фондом близько 140 тис. примірників дитячої літератури.

Послугами її користується 10 тис. дітей молодшого та середнього шкільного віку. Вона є методичним центром для бібліотек области, які обслуговують дитяче населення.

Приміщення бібліотеки, надане рішенням виконавчого комітету міської ради у 1973 році, протягом двох останніх років було тричі перепродане з порушенням норм чинного законодавства і опинилось в руках трьох приватних підприємств, які в судовому порядку домоглися звільнення приміщення від книг.

Після підпалу бібліотеки сесія обласної ради визнала за необхідне збудувати нову бібліотеку. Проте депутати обласної ради не погодились виділити кошти на її будівництво.

Відбулась сесія обласної ради, на якій прийнято бюджет на 2008 рік. На цій сесії про будівництво бібліотеки навіть не згадувалось, засоби масової інформації взагалі обійшли цю тему. А тим часом стрімко наближається дата, якою суд обмежив перебування бібліотеки в проданому приміщенні.

М. Якименко, М. Степаненко, О. Любченко та ще 22 особи
Полтава

УКРАЇНА І СВІТ

ВІСТКИ З ОСТРОЗЬКОЇ АКАДЕМІЇ

На базі академії буде університетське місто

ОСТРОГ, Рівненська обл. – Проблему створення першого в Україні університетського міста на базі Національного університету „Острозька академія“ обговорили 13 червня на зустрічі з головою Верховної Ради Арсенієм Яценюком науковці, студенти і представники місцевих громад.

А. Яценюк ознайомився з старомонастирським корпусом і центром вивчення спадщини Острозької академії, кімнатою стародруків і картинною ґалереєю, а також єдиною в Україні віртуальною науковою бібліотекою. На цю новітню бібліотеку не витрачено жодної гривні державних коштів, адже значна частина її фондів передана з особистих бібліотек відомих українських науковців і політиків. В академії є меценати, серед яких чимало представників діяспори. Однак самотужки здійснити проєкт міста-університету не зможуть навіть ентузіясти.

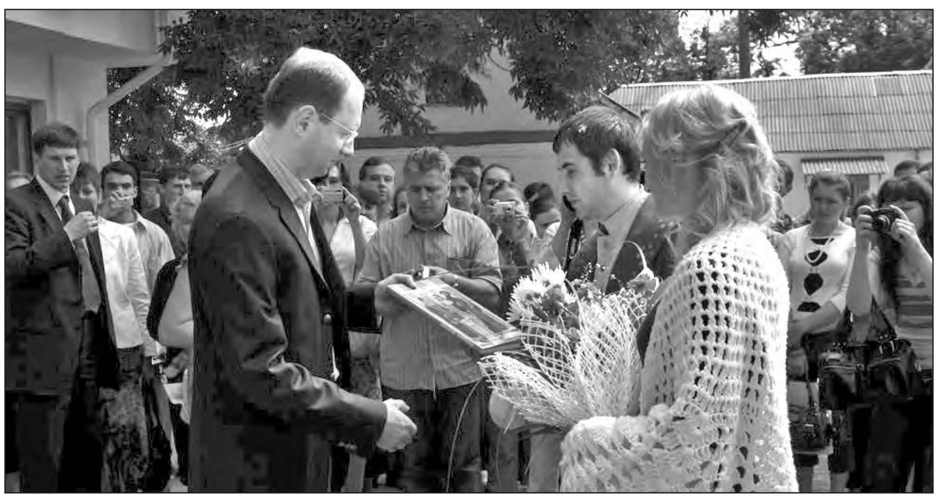
Йдеться про створення першого в Україні студентського містечка за американською системою, де вся структура міста підпорядкована університетові.

Острог – ідеальне місце для того, щоб це було створене. Тому на зустрічі йшлося про необхідність ухвалення Державної програми розвитку першого в Україні університетського міста.

Академія плянує збудувати комплекс сучасних студентських гуртожитків і розширити житлове містечко для викладачів, відкрити готельно-рекреаційний комплекс для проведення всеукраїнських і міжнародних конференцій.

„Я запропонував і буду послідовно відстоювати свою позицію: якщо уряд вноситиме зміни до державного бюджету, то саме на Острог буде відповідна стаття фінансування і ми зможемо вирішити цю проблему“, – сказав А. Яценюк.

У місті вкрай необхідні переобладнання залізничної станції, ремонт об’їзного шляху. Назріло питання розширення меж Острога, населення якого за останні роки зросло на третину за рахунок студентства.

Студенти та викладачі Острозької академії зустрічають Арсенія Яценюка.

Ераст Гуцуляк – меценат академії

Відомий громадський діяч і меценат Ераст Гуцуляк, який сьогодні проживає в Канаді, розпочав здійснення спільного з Національним університетом „Острозька академія“ проєкту – будівництво нового навчального корпусу. Про виділення коштів на зведення споруди Е. Гуцуляк заявив під час зустрічі з Президентом України Віктором Ющенком під час його візити до Канади, яка тривала 26-29 травня.

Ераст Гуцуляк.
Фото: Ярослав Мізерний

Е. Гуцуляк родом з Рівненщини. Його батько був професором Рівненської міської гімназії. Е. Гуцуляк є президентом компанії „Medical Pharmacies Group“, яку він заснував, коли розпочав свою діяльність у фармацевтичній галузі. Компанія є найбільшою у Канаді з доставлення ліків у будинки немічних і літніх людей.

На думку ректора Острозької академії, проф. Ігоря Пасічника, Е. Гуцуляк, погодившись виділити кошти на зведення нового навчального корпусу, виявив патріотизм та зацікавленість у відродженні кращих культурно-освітніх традицій своєї Батьківщини.

Новий навчальний корпус академії плянують звести у центрі Острога на місці довгобуду, який за радянських часів мав бути будинком культури, але коштів вистачило лише на зведення стін. Перед корпусом плянується створити площу ім. Герасима та Мелетія Смотрицьких, великих українських просвітників. Також до архітектурного ансамблю нового навчального корпусу входитиме вежа імені Е. та Ярміли Гуцуляків – меценатів університету.

Олексій Костюченко

ПРОГРАМА ФЕСТИВАЛЮ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ НА СОЮЗІВЦІ

ЧЕТВЕР, 10 ЛИПНЯ 2008 р.
Гуцульський вечір, 6 веч.
„Бандурна розмова“, Марина Склярова, Тетіяна Чорна
Кабаре, 9:30 веч.; Рон Когут та Ігор Бачинський

П'ЯТНИЦЯ, 11 ЛИПНЯ 2008 р.
Показ/продаж українського мистецтва, 12 пол.
„Food Court BBQ“, 6 по пол.
Головна їдальня, 8 – 10 ранку, 12 – 2 по пол. та 5 – 8 веч.
Вечірній концерт, 8 – 9:30 веч.
Ведучий – Рон Когут та Ігор Бачинський
Ансамбль Віталія Козловського,
Лілія Остапенко, Інесса Тимочко-Декайло,
„Бандурна розмова“, Роман Ланкіюш
Роми Прийми Богачевської „Dance Workshop“,
Забава, грає „Ключ“, 9:30 веч.

СУБОТА, 12 ЛИПНЯ 2008 р.
Показ і продаж українського мистецтва, 10 ранку
„Food Court BBQ“, печення поросята, 12 пол.
Головна їдальня, 8 – 10 ранку; 5 – 8 веч.
„Думка“ – концерт, Веселка,12 пол.
Відкриття: 1:30 по пол.
Внесення прапорів – Українсько-Американські Ветерани
Національні гимни: Святослава Качарай – сопрано
Ансамбль Віталія Козловського, Танцювальна група „Вогонь“,
Лілія Остапенко, Інесса Тимочко-Декайло, „Бандурна розмова“.
Для дітей у Веселці: „Бараболя“ – Рон Когут, 4 по пол.
„Чемпіонат вареників“, спонзор **АЕРОСВІТ**, 5 по пол.
„Guitar Hero“ Конкурс – спонзор **УНС**, 5:45 по пол.

Субота вечір
Головний концерт, 7 веч.
Привіти та вітання визначних гостей.
Ведучі: Рон Когут та Ігор Бачинський
Марина Склярова, Роман Ланкіюш, Інесса Тимочко-Декайло
Лілія Остапенко, „Бандурна Розмова“
Роми Прийми Богачевської „Dance Workshop“,
Ансамбль Віталія Козловського, головна програма-спектакль
Забава, грають „Заграва“ і „Грім“, 9:30 веч.

НЕДІЛЯ, 13 ЛИПНЯ 2008 р.
Показ і продаж українського мистецтва, 10 ранку
„Food Court BBQ“, 12 пол.
Головна їдальня, 8 – 10 ранку
Програма, 12 пол.
Танцювальна група „Вогонь“ , Марина Склярова, Лілія Остапенко,
„Бандурна Розмова“, Інесса Тимочко-Декайло, Роман Ланкіюш

Виступаючі:
Рон Когут та Ігор Бачинський – ведучі, Торонто,
мішаний хор „Думка“ з Ню-Йорку, Роми Прийми Богачевської
„Dance Workshop“, „Бандурна Розмова“ – бандуристи зі Львова,
Марина Склярова – співачка естрадної музики з Києва,
Тетяна Чорна – співачка народної пісні, Інесса Тимочко-Декайло – скрипаль
з України, Лілія Остапенко – співачка естрадної музики з України,
Роман Ланкіюш – ксилофоніст з Тернополя, Ансамбль Віталія Козловського –
визначний співак „рок“ музики з Києва.

Визначні шановні гості:
Американський конґресмен – достойний Морис Гинчі,
Надзвичайний і повноважний посол України – достойний д-р Олег Шамшур
Надзвичайний і повноважний посол України до ООН – достойний Юрій Сергеєв
Генеральний консул України в Ню-Йорку – вельмишановний
Микола Кириченко.

Спонзори: АЕРОСВІТ, „САМОПОМІЧ“ НЮ-ЙОРК, „MASTERCALL COMMUNICATIONS“.

Адміністрація застерігає за собою право на зміни.

Soyuzivka Heritage Center
2008 Summer Programs
SITCH SPORT SCHOOL
Memorial Day Weekend: Kino-Q Film Festival, Music with Mathew Dubas, Zabava with Hrim, and Zuki and Friends! May 23-26
Seniors Week: Come meet old friends and make new ones! June 8-13
4th of July Weekend: Celebrate with friends, family, dancing, and fun! July 4-6
Cultural Festival: Ukrainian delicacies, stage performances and exhibits! July 10-13
Miss Soyuzivka: Witness the crowning of Miss Soyuzivka 2009! August 9
Labor Day Weekend: Say Farewell to summer! August 29-September 1
Tennis Camp
Ages 10-18
$675 UNA Member
$725 Non member
Intensive ten day instruction and competitive play directed by George Sawchak. Limited to 45 participants.
June 22-July 3
Exploration Day Camp
Ages 7-10
$150 per week, per child
$25 per day, per child
Five hours of fun-filled outdoor activities.
Session 1: June 23-June 27
Session 2: June 30-July 4
Tabir Ptashat
A Plast day camp for little campers.
Session 1: June 22-June 28
Session 2: June 29-July 5
Bandura Camp
5 days of professional bandura instruction by Ukrainian bandurists from Lviv.
July 7-11
Ukrainian Heritage Day Camp
Ages 4-7
$160 per child staying on premises
$200 per child staying off premises
Day camp program designed to instill a love for our Ukrainian Heritage through song, dance, arts and crafts
Session 1: July 13-July18
Session 2: July 20-July 25
Roma Pryma Bohachevsky Ukrainian Dance Workshop
Ages 16 & up
$950 UNA Member
$1000 Non Member
Vigorous two week dance training for intermediate and advanced dancers, culminating with performances on stage at our festival.
June 29-July 13
Discovery Camp
Ages 8-15
$400 UNA Member
$450 Non Member
Sleep away camp filled with outdoor acrivities, sports, arts and crafts dsigned to enhance the Ukrainian cultural experience.
Week: July 13-19
Scuba Diving Course
Ages 12-Adult
$400 per person
Students will complete confined and open water requirements for PADI open water certification. Classes are given by George Hanushevsky, scuba diver instructor.
Week 1: July 13-July 19
Week 2: July 20-July 26
Ukrainian "Sitch" Sports Camp
Ages 6-18
$390 per session per camper
$190 for commuters or day campers
39th Annual Ukrainian "SITCH" Sports Camp, run by the Ukrainian Sitch Sports School.
This camp will focus on soccer, volleyball, swimming and tennis.
Contact Marika Bokalo at (908) 851-0617.
Session 1: July 20-July 26
Session 2: July 27-August 2
Roma Pryma Bohachevsky Ukrainian Dance Camp
Ages 8-16
$950 UNA Member
$1000 Non Member
Directed by Ania Bohachevsky-Lonkevych, daughter of Roma Pryma Bohachevsky.
Expert instruction for beginner, intermediate and advanced dancers.
Each camp ends with a grand recital!
Session 1: July 20-August 2
Session 2: August 3-16
Soyuzivka for all seasons
For more information & camp applications call:
845-626-5641
or check out our website:
www.Soyuzivka.com

„Круглий стіл“ про політику США щодо Центральної та Східньої Европи

ВАШІНҐТОН. – Центральна та Східньо-Европейська коаліція (ЦСЕК) провела 19 червня в Капітолії „круглий стіл“, присвячений важливим питанням закордонної політики, включно з відносинами між США та Росією, розширенням НАТО та безпекою в реґіоні. ЦСЕК складається з 18 етнічних організацій, вони представляють понад 22 млн. американців, які походять з Центральної та Східньої Европи. Український Конґресовий Комітет Америки та Український Народний Союз є членами ЦСЕК.

Під час імпрези, яка відбулася у конґресовому будинку Рейберн, до учасників звернулися члени Конґресу Алісон Шварц (Дем.-Пенсильванія) та Ден Ліпінський (Дем.-Ілиной), а потім відбулася дискусія з новопризначеним Послом США в НАТО Куртом Волькером та колишнім Послом США до Казахстану та Грузії Билом Кортні.

При обговоренні звернуто основну увагу на російсько-американські взаємини, спроби Москви розширити енерґетичний вплив, як також дестабілізаційні заходи на периферії та дальшу опозицію розширенню НАТО. Промовці зауважили, що США повинні продовжувати допомагати Україні та Грузії отримати Плян дій для членства в НАТО, який є наступним кроком до членства в НАТО, а також, що Росія та Европа повинні шукати стратегічного партнерства щодо вирішення енерґетичних питань.

А. Шварц рішуче підтримала демократичний рух у Центральній та Східній Европі, як також вступ країн реґіону до НАТО. У своїй промові вона окреслила переваги, які створить членство України та Грузії в НАТО, та запевнила учасників, що Конґрес і далі підтримуватиме рух цих країн до демократії та НАТО. Д. Ліпінський, співголова Конґресового кокусу з питань Центральної та Східньої Европи (разом з республіканським співголовою Тадеушем МекКотером з Мишиґену) були спонзорами обговорення з боку Конґресу і привітали учасників.

Учасники „круглого столу“ (зліва): Михайло Савків – президент УККА, Ґустав Плато (Американська латвійська асоціяція), Барбара Андерсон (Польський американський конґрес), Орест Дейчаківський (Гельсінкська комісія), конґресмен Кріс Сміт, Арманд Скала (Конґрес румунських американців), Мамука Церетелі (Грузинська асоціяція).

Конґресмен Крис Сміт (Респ.-Ню-Джерзі) разом з сенатором Крисом Доддом (Дем.-Конектикат) отримав відзнаку від ЦСЕК за визначну службу та посвяту справам, які впливають на США та центрально-та східньо-европейський реґіон.

Приймаючи нагороду, К. Сміт подякував різним етнічним громадам за інформування Конґресу щодо їхніх потреб та питань, які виникають у тій частині світу. Він засудив тиск Росії на країни колишнього радянського бльоку і заявив, що США повинні продовжувати боротьбу за права людини та демократію в реґіоні. К. Сміт також є провідником у підтримці розбудови демократії в Білорусі, чому свідчить „Belarus Democracy Reauthorization Act“, якій він представив на розгляд Конґресу. Він привітав білоруських американських активістів, які брали участь у цій імпрезі.

У заході також взяли участь представники ряду посольств, дорадники декількох членів та комітетів Конґресу. Ця подія дала можливість обговорити та роз'яснити декілька важливих питань міжнародної політики, які є центральними для американської політики напередодні виборів Президента США.

УНІС

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Закінчення шкільного року

ПАРМА, Огайо. – 7 червня в Школі українознавства ім. Тараса Шевченка при Українському православному соборі св. Володимира закінчився навчальний рік.

Духовенство собору відслужило Молебень. В освітньо-культурному осередку учні отримали свідоцтва і похвальні грамоти за відмінні успіхи в науці.

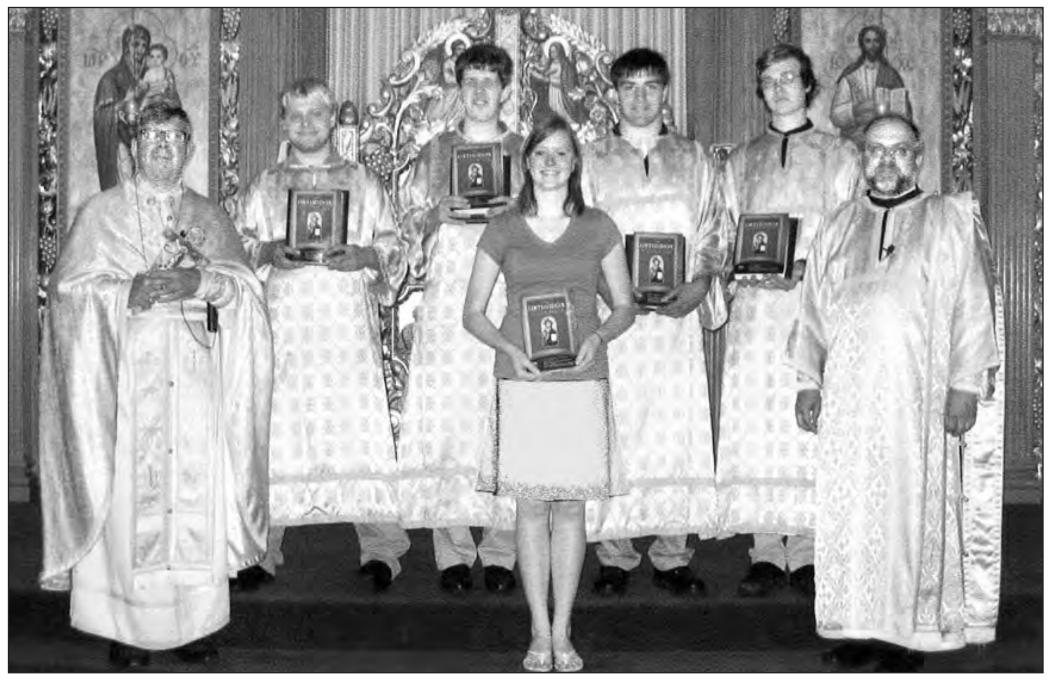
Школа в цьому році мала 198 учнів, поділених на 12 кляс, і клясу дітей передшкілля. В школі навчали релігії чотири священики і 21 учитель – українознавства. Д-р Володимир Боднар є директором школи.

Реєстрація на наступний шкільний рік відбудеться в суботу, 23 серпня, з 10-ої год. ранку до 2-ої год. по полудні при школі.

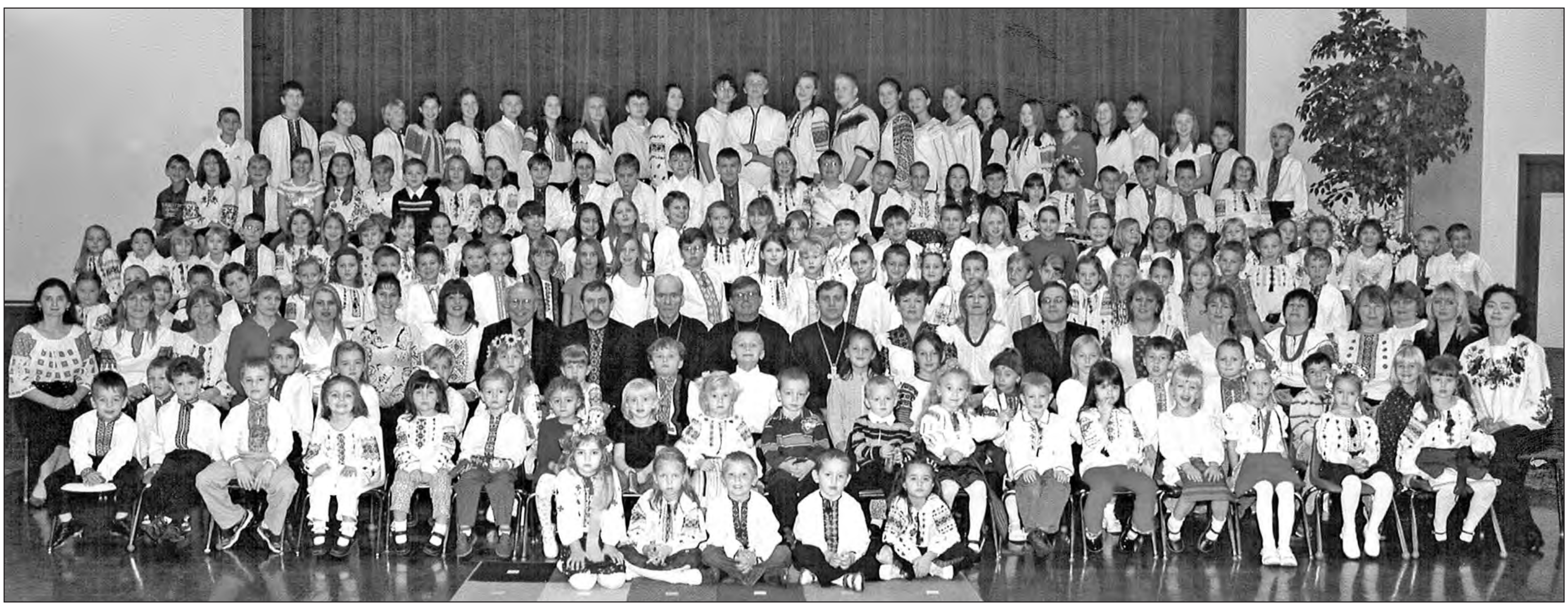
Школа починає науку в суботу, 6 вересня. За докладнішими інформаціями можна звертатися на тел. (330) 554-6429.

В неділю, 8 червня, в соборі св. Володимира було вшановано випускників, які успішно склали матуральні іспити у середній школі. Після Літургії кожний випускник одержав Біблію – як дарунок від Української Православної Ліги. Випускники, які були вівтарними прислужниками, одержали від парафії таблиці відзначення за старанне виконання обов'язків у церкві.

Іван Норка

На відзначенні випускників у соборі (зліва): о. Іван Наконечний – настоятель, Кевин Кустич, Раян Сіма, Емілія Комінко, Іван Гарасин, Данило Мойсеєнко і о. диякон Ігор Махлай.

Учні і учителі Школи українознавства ім. Тараса Шевченка при Українській православній катедрі св. Володимира.

Відзначено 65-річчя Дивізії „Галичина"

ҐЛЕН-СПЕЙ, Ню-Йорк. – Крайова управа Братства 1-ої Дивізії УНА відзначила 65-ліття утворення дивізії на Зелені Свята в неділю, 15 червня.

Друга світова війна точилася на українських землях між Німеччиною і Радянським Союзом, ворожими до прагнення українців мати свою державу. В тому часі українці не мали свого війська, котре стояло б на державницьких позиціях, але у квітні 1943 року з'явилася можливість створити українське військове з'єднання, щоправда, при німецькій армії, що вже в тому часі війну почала програвати.

Дивізія мала стати зав'язком української армії, коли обидва супротивники, знесилені війною, мусіли б зважити на бажання українців творити свою державу. Однак, події пішли іншим шляхом, надії не здійснилися, і Україна залишилась в неволі на дальші 50 літ.

Відзначення 65-ліття дивізії почалося Службою Божою в церкві св. Володимира, а відтак соборною Панахидою, присвяченою полеглим воякам дивізії, що її відслужили православний та католицький священики. Панахида відбулася перед символічною могилою, котра стоїть напроти церкви св. Володимира. На це свято прибули нечисленні ветерани дивізії, що є вже у похилому віці, та члени Крайової управи Братства 1-ої Дивізії УНА, які стали з прапорами перед могилою, а також мешканці Ґлен-Спею.

Після церковних відправ та святкового обіду в церковній залі відбувся концерт на відзначення річниці.

Концерт підготував Володимир Мазяр, імпрезовий референт управи, а програму виконали ветерани дивізії та члени їхніх родин. Виконавцями були Еля Мазяр, Наталка Буняк, сестри Оксана і Ліяна Буняки, Софійка Мартинець, Іван Капчак, бандурист Володимир Мазяр та жіночий хор-ансамбль, в якому співають мешканки Ґлен-Спею та членки Союзу Українок Америки.

Промовляли Петро Буняк, Юрій Ференцевич та В. Мазяр. Державним гимном України закінчено імпрезу.

Роман Гавриляк

Мистецтво П. Лопати будить думку

Павло Лопата на відкритті виставки своїх творів у Бардієві.

Микола Мушинка

БАРДІЇВ, Словаччина. – Місто Бардіїв під колишнім галицьким (нині польським) кордоном – одне з найдавніших у Словаччині. Перша письмова згадка про нього знаходиться в Початковому руському літопису під роком 1241-им. В той рік в Бардієві побував князь Галицько-Волинської Русі Данило Галицький, повертаючись з Угорщини в Галичину. Околиця Бардієва з обох боків нинішнього державного кордону з давніхдавен була заселена українцями-лемками. В Бардіївському окрузі і досі знаходиться 37 українських сіл.

В червні та липні в Бардієві відбулася небуденна подія. В Картинній ґалерії на центральній площі міста виставляв свої художні полотна український маляр-іконописець Павло Лопата, уродженець Пряшівщини, який вже 39 років живе і працює в канадському Торонто. Це вже сьома виставка художника в рідному краї. Раніше його твори експонувалися на персональних виставках у Свиднику (двічі), Гуменному, Меджилабірцях, Кошицях та Празі.

У відкритті виставки в Бардієві брав участь і сам автор з дружиною Марією, чільні представники

(Закінчення на стор. 19)

Павло Лопата, „У всякого своя доля і свій шлях широкий“.
Фото: М. Ілюк

Час — гроші. Не втратьте і те, і інше

Україна – держава великих можливостей. Маєте сумніви? Озирніться навколо! Шаленими темпами зводяться нові будинки, відкриваються магазини, автосалони. Все більше людей починають власну справу. Активно зростають енергетичний та фінансовий сектори. Українські підприємства стають ще більш конкурентноздатними на світових ринках. Вам цікаво, хто на цьому заробить?

Як не дивно – Ви!

З появою інвестиційних фондів можливість заробити на розвитку великого бізнесу перестала бути прерогативою мільйонерів. Акумулюючи кошти інвесторів, інвестиційні компанії спрямовують їх у найприбутковіші сектори економіки шляхом придбання цінних паперів інших емітентів, через вкладення їх у корпоративні права з метою отримання максимального прибутку для своїх клієнтів. Результат очевидний: тільки протягом минулого року середня дохідність відкритих інвестиційних фондів склала приблизно 66,2%* річних. Це у декілька разів перевищує середній відсоток по банківських депозитах – 13,53%** річних – і повністю перекриває рівень інфляції у 16,6%*** за минулий рік. Проста калькуляція демонструє, що інвестиції – найоптимальніший спосіб захистити свої кошти від знецінювання та примножити свій капітал.

Переваги інвестування з Tiger:

Доступність:

- Стати учасником фонду можна, маючи лише 1000 грн.
- Відсутність комісії за вхід.
- Відсутність комісії за вихід при середньостроковому терміні інвестування (від року).
- Розгалужена мережа фінансових центрів Tiger у найбільших містах України: Київ, Дніпропетровськ, Донецьк, Харків, Львів.

Прозорість: Tiger щодня звітує про чисту вартість сертифікату та склад портфелю фонду.

Ліквідність: сертифікати ПІФів можна продати в будь-який робочий день з моменту визнання фонду Державною Комісією з Цінних Паперів та Фондового Ринку таким, що відповідає мінімальному об’єму активів. Якщо в банку при достроковому розторгненні договору Ви втратите відсотки, то у випадку продажу сертифікатів отримаєте весь прибуток цілком.

Доступ до фінансових ринків: Tiger надає можливість дрібному інвестору виходити на ринки цінних паперів зі всіма перевагами великих інвесторів.

Надійність: професійні менеджери Tiger керуватимуть активами фонду, а аналітики Tiger детально вивчать ринок у пошуках кращих цінних паперів. У випадку інвестування в акції, облігації, нерухомість, банківські метали без величезного обсягу знань не обійтись. Але навіщо Вам володіти цими знаннями, якщо ними володіють професіонали команди Tiger? Потенційно кожний з нас може випікати хліб та побудувати будинок, але ми цього не робимо, а користуємось послугами професіоналів.

asset management tiger

Скористайся можливістю

+38 044 277-77-77 www.tiger-asset.com

* Згідно даних Української Асоціації Інвестиційного Бізнесу, у 2007 році середня дохідність відкритих інвестиційних фондів склала 66,2% річних, інтервальних – 52,3% річних, закритих – 84% річних. Дохід за цінними паперами або величина отриманого емітентом у минулому прибутку не є гарантією отримання доходів у майбутньому.

** Згідно даних Національного Банку України.

*** Згідно даних Державного Комітету Статистики України.

Ліцензія ДКРЦПФР на діяльність з управління активами серії АВ № 397806 від 27.03.2008 р. Тайгер Ессет Менеджмент

УКРАЇНА І СВІТ

„Подбай про ближнього!” – екуменічний проєкт УКУ

ЛЬВІВ. – „Подбай про ближнього!” – це гасло першого Екуменічного соціяльного тижня, який відбувся у Львові 9-15 червня. Його програму складали семінари для релігійних і громадських організацій, наукова конференція про український кооперативний рух, концерти, театральні вистави, конкурси та інші культурні заходи.

„Головна ідея Екуменічного соціяльного тижня – об’єднати всі українські конфесії довкола соціяльних питань”, – сказав директор Інституту екуменічних етудій Українського Католицького університету (УКУ) д-р Антуан Аржаковський, який організував цей захід разом з Львівською міською й обласною радами та Львівською облдержадміністрацією.

Архиєпископ Іван Юркович, Апостольський Нунцій в Україні (зліва) і Джон Курі – президент Української Католицької освітньої фундації в США.

Екуменічний соціяльний тиждень зібрав українців з різних областей, а також гостей з Західньої Европи та Північної Америки, серед яких були Микола Галів – від Федеральної кредитової кооперативи „Самопоміч“ (Ню-Йорк), і Джон Курі – президент Української Католицької освітньої фундації (Чикаґо). Також серед учасників були Катерина Ющенко – голова Наглядової ради Міжнародного благодійного фонду „Україна-3000“, Женев’єв Ґедан – директор соціяльного департаменту Паризької міської ради, Мішель Камдесю – колишній генеральний директор Міжнародного валютного фонду, Даніель Шмідт – віце-президент „Bradley Foundation“, США.

„В Україні Соціяльний тиждень започаткував у 1939 році Митрополит Андрей Шептицький і присвятив його темі християнського патріотизму, який він протиставляв ідеологіям комунізму, шовінізму і фашизму, що стрімко розвивалися у тогочасній Европі,” – розповів проф. А. Аржаковський.

Згідно з декларацією організаторів події, одним з важливих завдань, які стояли перед Екуменічним соціяльним тижнем, було сприяння „діяльности осіб та організацій, які працюють над соціяльною інтеґрацією різних груп, особливо осіб неповносправних, узалежнених, безпритульних та похилого віку”.

У семінарах та інших заходах Тижня брали активну участь представники Центру „Емаус” УКУ, які працюють з фізично і розумово неповносправними особами, їхніми сім’ями та приятелями, члени організації „Оселя”, що допомагає колишнім безпритульним нанoво інтеґруватися у суспільство, Центр соціяльної служби церкви Вознесіння Господнього (Львів), Львівський обласний єврейський благодійний фонд „Хесед-Ар’є“ та інші організації.

Наукова конференція, яка відбулася 12 і 13 червня в Національному університеті ім. Івана Франка та УКУ, була присвячена темі українського кооперативного руху. Ректор УКУ о. д-р Борис Ґудзяк докладно розповів, як кооперативи “прагнули... плекати ідеї поваги та любови до ближнього, взаємодопомоги, керуючись про цьому християнськими цінностями“. У своїй доповіді М. Галів вичерпно розкрив тему: „Розвиток кооперативного руху у США”.

Серед церковних осіб, які брали участь у заходах тижня, були місцеві єпископи і духовенство Української Греко-Католицької і Римо-Католицької Церков, Української Православної Церкви Київського та Московського патріярхатів, Української Автокефальної Православної Церкви та Євангельської Церкви.

Докладнішу інформацію про УКУ англійською та українською мовами можна знайти на веб-сторінці: www.ucu.edu.ua. Ви можете також звертатися до Ukrainian Catholic Education Foundation (UCEF), 2247 W. Chicago Ave., Chicago, IL 60622; тел.: (773) 235-8462, ucef@ucef.org; веб-сторінка: www.ucef.org. Телефон УКОФ в Канаді: (416) 239-2495.

Матвій Матушак

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Пісні Ярослава Смеречанського співають в Україні

Наближається 100-річчя з дня народження талановитого дириґента, композитора, педагога, організатора музичної освіти та хорових колективів, громадського діяча Ярослава Смеречанського.

Музичного хисту Я. Смеречанського вистачило б на кілька поколінь української молоді. В його композиторському доробку – близько 500 творів камерної інструментальної музики для духової оркестри, скрипки, фортепіяна, а також численні ориґінальні хорові і вокальні твори, сольоспіви на слова Тараса Шевченка, Івана Франка, Маркіяна Шашкевича, Осипа Маковея, Максима Рильського, Володимира Сосюри, Андрія Малишка та інших поетів. Всі твори пройняті інтонаціями українського народного мелосу. Його музичними позивними Тернопільське обласне радіо розпочинає ранок нового дня.

Народився Я. Смеречанський 18 квітня 1909 року в Коломиї, в сім'ї залізничника. Музична обдарованість виявилася в нього з дитинства, і його батьки, маючи скромні достатки та четверо дітей, усе ж послали сина вчитися гри на скрипці.

Навчання у Заліщицькій учительській семінарії (1923-1928), де директором в той час був талановитий педагог О. Маковей, дозволило вдосконалити гру на скрипці. Вже на другому курсі проявився музичний дар Я. Смеречанського. Він став дириґентом студентського хору і написав свою першу пісню-колядку „Ой, сумні поля та люди". Займаючись самоосвітою, студіював всі доступні на той час підручники з теорії, гармонії, контрапункту. Ректор О. Маковей не тільки поважав, але й любив свого учня за працьовитість і талант.

Потім Я. Смеречанський навчався в філії Львівської консерваторії у Станіславові (нині – Івано-Франківськ) в клясі скрипки у відомого в той час скрипаля Станіслава Кребса, яку закінчив вже у Львові в 1932 році.

Вчительську працю розпочав в Городенці, Івано-Франківська обл., і згодом став директором початкової школи в с. Чернелиці. Але для молодого вчителя головним і найважливішим була праця з навколишніми хорами. Організований ним мішаний хор Чернелиці удостоївся чести виступати на Львівському радіо з програмою української музики (треба сказати, що в той час для українців на польському радіо відводилося для виступу лише дві хвилини на добу).

Вже у 1938 році у „Каталозі пісень галицьких композиторів" з'явилося шість пісень Я. Смеречанського на слова Т. Шевченка та І. Франка.

Під час війни він переїхав до Заліщиків і знову організував тут мішаний хор, який взяв участь в Лисенківському конкурсі у Львові в 1942 році і зайняв провідне місце. Разом із керівництвом та організацією хорових колективів Я. Смеречанський почав будувати в Заліщиках музичну школу, яку і очолив. За цим проєктом згодом виникла філія Заліщицької школи в Борщеві на Тернопільщині.

У 1946 Заліщицький учнівський хор на огляді дитячої самодіяльности в Києві здобув перше місце, а вже через два роки хор районного будинку культури виборов там же першу нагороду. Одночасно Я. Смеречанський працював з хором с. Добрівляни. Саме з цим колективом він прославився за межами України. Беручи участь у Всесвітньому фестивалі молоді в Москві, в 1957 році, хор зайняв третє почесне місце серед хорових колективів і був нагороджений бронзовою медалею. Цей колектив знімався в кінострічках „Пісні над Дніпром" та „Над Дністром".

А потім знову нові хорові колективи – чоловіча капеля, хор хлопчиків, хор вчителів, хор зв'язківців у Заліщиках, в селах Горське, Колодрівці, Бедриківці, Кисельові. Всі ці колективи успішно виступали на оглядах художньої самодіяльности. Хор села Горського у 1964 році посів третє місце на Республіканському огляді у столиці України з присвоєнням звання „Народний самодіяльний хор".

Потреба нового репертуару, яка виявилася під час дириґентської праці, закликала Я. Смеречанського доповнювати доробок хору своїми ориґінальними творами, обробками та гармонізаціями народних пісень.

За дириґентську діяльність Я. Смеречанський організував 52 хори. Усі вони успішно несли українську пісню в народ. Пісням композитора притаманний тонкий ліризм та велика мелодійність. Його творчість стала об'єктом вивчення з боку відомих музикознавців.

Я. Смеречанський виховав плеяду професійних музикантів, педагогів, які працюють дотепер у відомих колективах України та за кордоном – у Польщі, Канаді, США та Англії. Розробивши власну методику гри на скрипці, Я. Смеречанський написав свій підручник із сольфеджіо.

Я. Смеречанський помер у 2002 році в Заліщиках.

Про Я. Смеречанського написали дипломні праці випускники Вищої музичної школи академії та Теребовлянського культурно-освітнього училища, а конкурсна праця Марини Малофій з Заліщиків відзначена першою нагородою в Тернополі.

Анна Гнатюк,
Лівонія, Мишиґен

НОВІ ВИДАННЯ

Вийшов новий том „Українського історика"

У 2008 році виповнюється 45 років від виходу в світ першого числа журналу „Український історик", заснованого проф. Любомиром Винарем. Новий том журналу, який щойно вийшов з друку, є яскравим свідченням продовження найкращих традицій української історіографії, що зберігалися у журналі протягом багатьох років. В ньому вміщено статті вчених з різних сторін України та діяспори.

Відкриває том стаття співредактора видання Алли Атаманенко, присвячена 75-літтю проф. Л. Винара. Вміщено також частину ювілейних вітань від провідних українських наукових інституцій і університетів.

Окремий розділ присвячений 100-літтю від дня народження видатного вченого, політичного та громадського діяча, поета Олега Кандиби-Ольжича. Він відкривається вступною статтею Л. Винара. Вперше опубліковано спогади про О. Кандибу-Ольжича його дружини Катерини Лазор-Кандиби, д-ра Марка Антоновича, співробітників – Ярослава Гайваса, Остапа Грицая.

У розділі „Дослідження" завершено статті заступника директора Інституту історії України Станіслава Кульчицького про комуністичну революцію в Україні, співробітників Академії Служби безпеки України Володимира Сідака і Тамари Вронської про акції радянських органів державної безпеки проти зарубіжного українства, наукового секретаря УВАН у США Анни Процик про зв'язки Тараса Шевченка з польською еміграцією.

В числі публікацій – статті заступника директора Канадського інституту українських студій Богдана Кліда, наукового співробітника Центру досліджень історії Росії та Східньої Европи Торонтського університету Томаса Приймака, співробітника цього ж центру Надії Заворотної, Олександра Домбровського, професора Львівського університету Ярослава Дашкевича, старшого наукового співробітника Інституту української археографії та джерелознавства Ігоря Гирича, директора Українського науково-дослідного інституту архівної справи та документознавства Ірини Матяш, листи Івана Лисяка-Рудницького до Л. Винара, листи Олександра Оглоблина до Наталії Дорошенко, спогади відомого українського вченого та організатора науки академіка Омеляна Пріцака про відомого літературознавця Дмитра Чижевського. Є рецензії на найновіші видання в Україні та діяспорі.

Замовити журнал можна за адресою: The Ukrainian Historian, P. O. Box 312, Kent, OH 44240 USA.

Д-р Олександер Сидоренко

Відбувся звітний концерт учнів УМІ

ІРВІНҐТОН, Ню-Джерзі. – Ґарним концертом закінчили учні Українського музичного інституту (УМІ) шкільний рік.

В четвер, 19 червня, в залі Народного дому 14 молоденьких адептів музики мали звіт з цілорічної праці. Виступали учні Таїси Богданської з кляси фортепіяна Сара Адам'ю, Алекса Чарторийська, Марічка Сорока, Софійка Сорока, Оля Бігуняк, Таня Бігуняк, Володя Стащишин, Святослав Лесько, з кляси скрипки Рафаїла Венке – Олесь Бігуняк, Андрій Гавриш, з кляси Олесі Гривнак (фортепіяно, відділ інституту в Кліфтоні-Норт Арлінґтоні) – Лариса Терлецька, Вероніка Козинець, Ліда Дрибушар, Павло Кравчук.

Звучали твори Йогана Баха, Вольфґанґа Моцарта, Людвиґа Бетговена, Фредеріка Шопена, Петра Чайковського, Нестора Нижанківського, Михайла Скорульського, Віталія Філіпенка та інших.

Всі учні були дуже добре підготовлені, було видно старанну, повну посвяти працю вчителів, підтримку батьків. Концертовий фортепіян „Стайнвей" звучав чудово, всі виконавці виконували свої твори з пам'яті, тільки акомпаніятори грали з нот. Цікавий був дует молоденьких скрипалів.

16 червня учні мали річні іспити, на яких керівником іспитової комісії була президент УМІ Богданна Волянська, а також виступали з концертом 20 квітня, щоб, як щороку, зібрати фонди для сиротинців, якими опікується сестра Бернарда, а особливо, для жертв Чорнобиля. Програмки до концертів складає і друкує Орися Сорока.

Учні виступають теж на громадських імпрезах, в своїх загальноосвітніх школах, беруть участь в американських авдиціях і концертах, де пропаґують українську музику.

Учасники концерту Українського музичного інституту з учителями.

Таїса Богданська

Мистецтво...

(Закінчення зі стор. 12)

міста, редактори кількох газет, радіомовлення, телебачення та шанувальники мистецтва з цілої Пряшівщини.

Присутніх до сліз зворушила прекрасна культурна програма, зокрема пісня „Страждальна мати під хрестом стояла" у виконанні Івіці Клементової та її співацької групи.

Кураторка виставки Марія Ґмитер представила Павла Лопату як одного з найвизначніших українських малярів Канади, який у далекій чужині не забуває про своє коріння. Ці слова підтвердив і сам мистець, який українською літературною мовою розповів присутнім, як він у далекій Канаді став українським художником.

П. Лопата народився 20 березня 1945 року в с. Калинів Меджилабірського округу як тринадцята дитина в сім'ї сільського шевця.

В 1968 році за участь в демонстраціях проти окупації Чехословаччини військами Варшавського договору його було звільнено після другого курсу живописного факультету Братиславського університету. Художню освіту він закінчив у місті Торонто, де живе від 1969 року. Свою мистецьку кар'єру розпочав з писання традиційних українських ікон, від яких перейшов до сюрреалістично-символічних картин, головним чином – на релігійні та історичні теми. В Торонто він був співзасновником мистецької групи, яка об'єднувала кілька десятків мистців різних національностей і щороку влаштовувала художні виставки. На одній з них (1987 рік) його картина „Українська Мадонна" здобула першу нагороду і була закуплена для канцелярії мера міста Йорк.

Сім років (1991-1998) він працював куратором та адміністративним директором Канадсько-Української мистецької фундації (КУМФ) в Торонто, влаштувавши понад 70 виставок. Вже кілька років він є заступником головної редакторки журналу „Лемківщина" Марії Дупляк. На своєму рахунку він має 850 картин та ікон, з них понад 700 знаходяться в руках приватних колекціонерів та в ґалеріях кількох країн. Влаштував 25 персональних та був учасником майже 60 колективних виставок. В українській пресі опублікував понад 100 статтей на мистецькі теми. Про його творчість опубліковано багато статей та каталогів з його виставок. Існує навіть окремий телефільм „Іконописець", який зробив йому значну популярність.

Бардіївська виставка П. Лопати мала назву „Символи". Символіка – одна з найсуттєвіших ознак авторського стилю художника. Нею позначена кожна з понад двох десятків великорозмірних картин, представлених на виставці.

Головним символом картин П. Лопати є руки – як основне знаряддя творчости, але і як символ скорботи, охорони, трагедії. На картинах П. Лопати руки виростають з землі, з коріння дерева, з рамена хреста, з людського тіла, з води... Часто вони становлять своєрідне обрамлення картин. Недарма одна з персональних виставок художника (Кошиці, 2000) так і називалася – „Руки".

Інші символи: яйце – символ народження життя, яблуко – символ спокуси, свічка – символ світла, хрест – символ страждання, дзвін – символ тривоги, чаша – символ християнства, годинник – символ часу, книжка – символ науки, дитина – символ невинности, оголене жіноче тіло – символ краси тощо.

З кожної картини випромінює глибока релігійність художника. Часто він клясичні ікони (Матір Божу з Ісусиком, Бога Вседержителя, Розп'яття, ангелів) залучає до сюрреалістичного оточення. Символічні картини П. Лопати багатофіґурні. Поряд із святими на них часто бачимо світські обличчя – автопортрети художника, портрети його матери, дружини, сина, історичні постаті: Тараса Шевченка, Лесі Українки, Івана Франка, Панаса Мирного, Богдана Лепкого, Андрея Шептицького, Йосифа Сліпого, Михайла Грушевського, Стефанії Шабатури, Василя Стуса, Левка Лук'яненка, Миколи Горбаля та інших.

Картини П. Лопати, виставлені на бардіївській виставці – не легкі до сприймання. Чим більше їх глядач розглядає, тим більше деталів (символів) в них знаходить і більше враження вони на нього справляють.

Ось картина „У всякого своя доля і свій шлях широкий". Через безконечну пустелю Ісус несе тяжкий дерев'яний хрест, перев'язаний рушником. Несе до свічки і тернового вінка на сходах модерного будинку. З верхнього рамена хреста, ніби з гармати, „вистрілюють" руки заплаканої жінки, яка блакитною хустиною витирає сльози на обличчі. Над нею умираючий дідусь і бабуся в лемківській хустині. А поряд – молода мати з дитиною на руках та християнин, прив'язаний до хреста (в нього на шатах зображення голови Христа, а під ногами п'ять яєць – символ відродження християнства). З правого рамена хреста виростають руки, що обіймають голову чоловіка (в ній не важко розпізнати автопортрет художника).

І над цією пірамідою підноситься ікона Богоматері з Ісуском на руках. Всі ці люди, разом з іконою, накриті червоним плащем на тлі червоного неба. З нижньої частини плаща висувається автопортрет Т. Шевченка, автора поеми „Сон", якої перші рядки починаються саме із поданої вище назви твору.

Картини П. Лопати змушують людину задуматися. Саме в цьому полягає їх сила.

Відбулися...

(Закінчення зі стор. 1)

федеральної кредитної спілки „Самопоміч" в Чикаґо Богдан Ватраль представив доповідачів та гостей Конференції.

Голова Української світової кооперативної ради (УСКР) д-р Богдан Кекіш висловив впевненість, що конференція вирішить багато насущних питань, які підуть на користь українському кредитно-кооперативному рухові. Він нагадав присутнім, що IX з'їзд УСКР відбудеться 20 серпня у Києві.

Президент Ліґи кредитних спілок Ню-Джерзі Пол Джентіл привітав учасників та висловив сподівання, що співпраця українських кредитівок з представниками кооперативно-кредитного руху в маштабах усієї країни набуватиме ширшого розмаху.

Учасників конференції привітав радник-посланник Посольства України Віктор Нікітюк.

Перед її делеґатами виступили д-р Роберт Гоел з дослідного інституту Файлін, директор департаменту у справах зв'язків з громадськістю та законодавчими органами держави Національної адміністрації кредитних спілок Джон МекКекні, представник дирекції компанії „Sandler O'Neill" Пітер Дафі з Ню-Йорку.

У конференції взяла участь кандидат на посаду сенатора від штату Пенсильванія адвокат Марина Кац, яка ознайомила делеґатів зі своєю виборчою плятформою та запевнила, що твердо відстоюватиме інтереси українських кооператорів у США. М. Кац народилася у Києві і приїхала до США в дитячому віці. Вона належить до „четвертої хвилі" еміґрації.

Цікавою була доповідь Кенета Оцуки, котрий представляв „CUNA Mutual Group". Він на конкретних прикладах розповів, як необхідно діяти у тій чи іншій ситуації працівникам кредитних спілок, щоб уникнути фінансових неприємностей.

Керівник інвестиційного департаменту Федеральної корпорації кредитних спілок „Members United" Рональд Коза проаналізував фінансовий стан кредитних спілок та зробив прогнозу розвитку ситуації у кредитно-кооперативному русі США на найближче майбутнє.

Головний консультант з питань фінансових операцій та законодавства Бил Клівен звернув увагу делеґатів на заохоченні молоді до участи в кредитно-кооперативному русі.

7 червня відбулися загальні річні збори ЦУКА. Зі звітом про діяльність централі виступили голова правління Б. Ватраль та її президент Орися Бурдяк. На кінець 2007 року активи 17 українських кредитних спілок зросли до 2.1 млрд. дол., а резерви і нерозподілені прибутки становили 344 млн. дол. До рекордної суми 1.7 млрд. дол. зросли членські вклади. Голова правління ЦУКА запропонував, щоб наступні загальні збори відбулися у Вашинґтоні.

На засіданні дирекції ЦУКА відбулися вибори керівного складу Централі. Головою дирекції ЦУКА обрано Б. Ватраля, заступниками голови д-ра Миколу Григорчука (Ворен, Мишиґен) та Степана Керду (Балтимор), а секретарем – Ольгу Якубовську.

До складу виконавчого комітету ЦУКА увійшли Сергій Гошовський (Ню-Йорк), Володимир Козіцький (Йонкерс, Ню-Йорк) та Богдан Курчак (Ню-Йорк). Почесним членом виконавчого комітету обрано д-ра Б. Кекіша (Ню-Йорк).

Президентом ЦУКА та Української кооперативної аґенції обрано О. Бурдяк.

Дирекція ЦУКА вирішила своє наступне засідання провести в Нюарку, Ню-Джерзі. На IX Світовий Конґрес Українців, який відбудеться у серпні цього року в Києві, від ЦУКА обрано Б. Ватраля, Тамару Денисенко та О. Бурдяк.

ЧИТАЧІ ПРО КНИГИ

Історія першого видання „Слово і полку Ігоревім“

За сприянням Дослідної фундації ім. Олега Ольжича видавництво ім. Олени Теліги в Києві видало наукову працю Бориса Яценюка про історію першого видання „Слова о полку Ігоревім“. Ні видавці, ні спонзори видання не могли передбачити, що ця праця стане „лебединою піснею“ її автора. Після праці над рукописом та внесенням остаточних поправок до книжки він вирішив відпочити, вийшов з будинку і... його збило авто. Це сталося дня 8 березня 2005 року.

Б. Яценко народився в 1933 році на Сумщині, в родині службовця. Студії почав у Львівському політехнічному інституті, але, відчувши нахил до гуманістичних наук, перейшов на студії до педагогічного інституту чужоземних мов в Білій Церкві, який закінчив у 1958 році, отримавши диплом за спеціяльностями – англійська мова, українська мова та література.

Б Яценко повністю зосередився на вивченні староукраїнської літератури. Предметом його досліджень стало в першій мірі „Слово о полку Ігоревім“, а також „Слово Данила Заточника“, „Влесова книга“ та інші. Його працю „Слово о полку Ігоревім та його доба“ було видано в 2000 році.

Б. Яценко у своїх дослідах „Слова“ відкинув дотепер чинну схему, за якою вивчався цей твір як імперськими, так і радянськими науковцями. Вони бачили в „Слові“ опис трагічних міжусобиць, часті зміни князів, безладдя й занепад. Цьому протиставлялася сильна влада суздальських князів, які нібито успадкували право на главенство у всій колишній Києво-Руській імперії. Б. Яценко вважав, що це політичний, а не науковий підхід до вивчення твору. „Слово“ можна осмислити лише в його часі і не підмінювати теперішнім чи майбутнім часом.

Б. Яценко звертає увагу, що російське літературознавство відкинуло радянське визначення „Слова“ як пам'ятку „трьох братних народів“. В енциклопедії „Слова о полку Игорове“ (в 1995 року) проголошено цей твір „... національним літературним шедевром Росії“. Б. Яценко остерігає, що всяке зволікання українських вчених може призвести до втрати ініціятиви в дослідженні „Слова“, і у світі воно буде представлене як російська пам'ятка.

Чи можна дивуватись, що науковця з такими поглядами стрінула доля В'ячеслава Чорновола...

В книзі „Історія першого видання „Слова о полку Ігоревім“ автор вперше розкрив складний процес підготування „Слова...“ до друку в 1792-1800 роки. Автор виходить з того, що реконструювати слід, в першу чергу, мусін-пушкінський список XVI-XVII ст., який згорів в пожежі Москви в 1812 році. Відновлення зовнішнього вигляду цього списку потрібне для наукового обґрунтовання виправлення тексту. І лише на цій основі можна здійснити текстологічну та смислову реконструкцію, але вже в контексті XII ст. Отже, комплексна реконструкція має здійснюватися у цих двох часових аспектах.

В книзі вміщено фотокопію першого видання „Слова“ 1800 року: Катеринська копія „Слова“ кінця XVIII ст., початок Шикінського списку „Слова“, реконструйований список „Слово о полку Ігоревім“, зроблений Б. Яценком, та його переклад цього списку на сучасну українську мову. Шість розділів книги, кожна з власною бібліографією, присвячені поодиноким етапам відкриття, підготування тексту та перекладу „Слова“, праці поодиноких науковців в осмисленні „Слова“ з їхніми фотографіями, історико-філологічним коментарем, списком маловживаних слів, залишених у перекладі, висновкам та статті про автора і його працю.

Книга охоплює 320 сторінок тексту. Ціна книги, включно з коштами пересилки, – 25 дол. Її можна замовити, виставляючи чека на: Olzhych Research Foundation, Inc., 1229 Spring Ave., Wynantskill, NY 12198.

Михайло Герець

„Од слова путь верстаючи до слова“

Саме під такою назвою під патронатом Міністерства освіти і науки України та Львівського Національного університету (ЛНУ) ім. Івана Франка появилася вельми вагома наукова публікація – збірник на пошану Роксолани Зорівчак – доктора філологічних наук, професора ЛНУ, визначного українського перекладознавця і германіста, Заслуженого працівника освіти України.

Книга (у твердій обкладинці) вийшла у Львові з датою 2008 року на понад 1,000 сторінок друку, під редакцією Н. Л. Бічуї; редактор-бібліограф – Г. М. Домбровська; укладачі „Біобібліографічного покажчика" – Г. М. Домбровська та Т. В. Шмігер; художнє оформлення – І. В. Шкльода; представницьку редакційну колегію очолював проф. д-р О. І. Чередниченко. Тираж – 400 примірників. Отже, книга – раритет.

Збірник праць на пошану Р. Зорівчак уміщує статті відомих українських, англійських, російських і польських дослідників з перекладознавства, літературознавства, мовознавства, зокрема з контрастивної лінґвістики, лінґвостилістики та методики викладання чужоземних мов.

Як пише в передмові проф. д-р Роман Помірко, з іменем Р. Зорівчак пов'язаний стрімкий розвиток перекладознавства і контрастивної лінгвістики в Україні. Проте, наукова палітра вченої охоплює різнобічні напрямки сучасного мовознавства і літературознавства, стосується всіх сфер життя слова і його сприйняття, спонукує до творчих імпульсів. Збірник містить статті дослідників з різних університетів України, а також Росії, Польщі, Канади й Великобританії, що охоплюють широкий спектр проблем. Це спроба одночасно осягнути реальну віртуальність нашої філології та її національну специфіку.

Заслуги Р. Зорівчак для української науки дуже великі, тому, як відзначає проф. д-р Новикова, на одному з засідань Вченої Ради з перекладознавства при Київському Національному університеті ім. Тараса Шевченка проф. В.І. Карабан назвав її „матріярхом українського перекладознавства".

Бути перекладачем і перекладознавцем в Україні в радянський період поневолення було важко. Як пише О. І. Чередниченко, „перекладацький процес в Україні у XX ст. відбувався у складних умовах, коли влада намагалася звинувачувати майстрів художнього слова у всіляких „*ізмах*", часто вдаючись до прямих переслідувань і репресій". Та й тепер нелегко, але вже з іншої причини. Науці потрібна всебічна підтримка держави, а вона ж далека від задовільної.

Лише одиниці вчених можуть похвалитися тим, що створили свою наукову школу. Як педагог, Р. Зорівчак має здатність збуджувати творчий пошук, стимулювати наукову активність в ім'я відкриття нових горизонтів. Як пише проф. Т. Є. Некряч, про це свідчить не лише власний творчий доробок вченої, але й існування такого феномена в перекладознавстві, як „школа Р. Зорівчак"

Увесь зміст книги поділений на шість частин: перекладознавтво (20 статтей), літературознавство (дев'ять статтей), мовознавство (11 статтей), контрастивна лінґвістика (шість статтей), лінґвостилістика (сім статтей), методика викладання чужоземних мов (чотири статті). Окрім українських, у збірнику є й статті написані англійською, німецькою, російською та польською мовами.

Книгу доповнює покажчик імен, довідка про авторів статтей, біобібліографічний покажчик (2003 – 2007) Р. Зорівчак українською і англійською мовами, слово від укладачів. Далі слідує перелік друкованого науково-методичного доробку Р. Зорівчак і література про неї. Книгу завершує доповнення, алфавітний покажчик друкованих праць вченої та покажчик імен.

Оце вагоме видання засвідчує не лише пошану до науковця, якому воно присвячене, але й спонукує читачів з пошаною ставитись до великого гурту українських вчених, які спромоглись на такий дружній жест щодо свого колеґи – Роксолани Зорівчак.

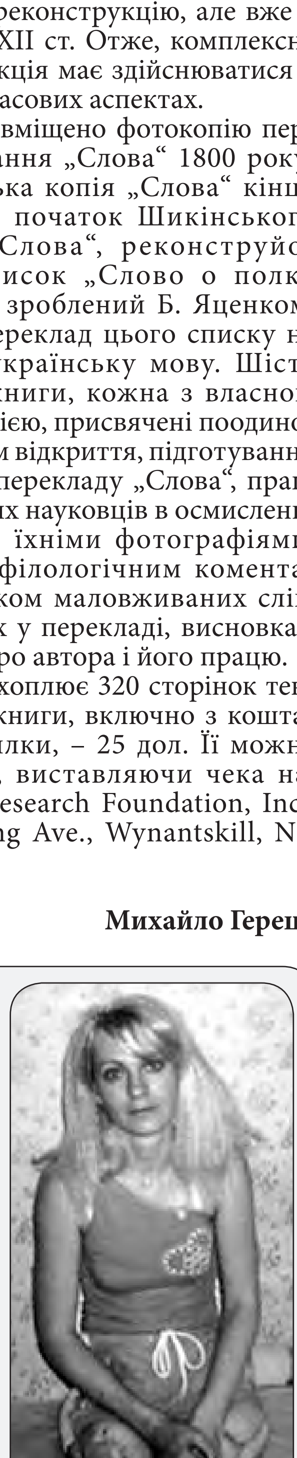
Микола Дупляк

Допоможемо Оксані!

19 червня 2002 року 30-річну Оксану Корень і її 4-річну донечку Валерію збило авто. Дитина загинула, а мамі ампутували ноги вище колін. Тепер вона – в інвалідному візку. Їй потрібні протези, на які у жінки немає коштів.

Електронна адреса Оксани: samsung550b@rambler.ru. Тел.: (380-552) 319-982. Поштова адреса: вул. 200 років Херсона, 2-33, Херсон 73034 Ukraine.

Громада Української євангельської церкви почала збір коштів, щоб допомогти Оксані Корень. Усі, хто хоче долучитися до акції, можуть вислати пожертви на адресу церкви: 2208 Stanley Terrace, Union, NJ 07083 з зазначенням: Oksana.

ПРО ПЕРЕЖИТЕ І НЕЗАБУТЕ

Спецпоселенці – раби Сибіру

Серед тернопільців, котрі зазнали чимало лиха й більшовицьких переслідувань, є родина Дволятиків з села Мечищів Бережанського району. Про свої поневіряння розповіла бережанській журналістці Тетяні Будар Марія Дволятик – одна з трьох дітей Катерини (з дому Лібрук) й Михайла Дволятиків.

Марія Дволятик народилася 16 листопада 1931 року. Мала старшу сестру Анну і молодшу Ольгу. Про те, що батько знався з партизанами-націоналістами, дізналася, як підросла. Михайло Дволятик часто лагодив сідла для коней, часто відлучався до лісу. Місце криївок знали й дочки Михайла, котрі носили повстанцям до лісу їжу, попереджали про облави.

„Навесні 1945 року йшла велика підгаєцька і бережанська облава, – згадує М. Дволятик. – З двох боків наступали енкаведисти. Дізнавшись про це, я побігла до лісу, повідомила партизанів, і вони поховалися у криївках. Коли ішла лісом додому, схопили мене енкаведисти. Страшно били й вели вулицею попри нашу хату. Мама виглянула у вікно, вибігла надвір, заголосила. Енкаведист схопив її за голову, кинув об землю і закричав: „Як за 24 години не буде твого чоловіка, усіх арештуємо!".

Батько був з партизанами в урочищі „Березина". Додому повертатись було небезпечно. До хати прийшов на світанку й відтоді переховувся у родичів чи знайомих. Переживали, бо в хаті була криївка. Ще з 1940 року діяла. Викопали її під піччю. Не раз під час облав у ній ховалися батько, сусіди Владик Пелех, Філько Богайчук, Іван Ткачик та інші".

Чергова велика облава відбулася навесні 1946 року. Енкаведисти забрали К. Дволятик і її дітей у Бережанську тюрму, де над ними жорстоко знущались. Люди тут голодували, хворіли. М. Дволятика під час однієї з облав вивели з криївки і босого водили селом. Тернопільський суд засудив його на 10 років ув'язнення, які він відбував у Норильській тюрмі, на Крайній півночі.

У жовтні 1947 року пройшла одна з найстрашніших облав. Енкаведисти хапали всіх підозрілих.

„Одного дня я гнала корову з поля, – розповідає М. Дволятик. – Сусідка каже: „Ой, Маріє, до вашої хати пішла купа москалів. Що то буде?". Як побачили мене, зразу схопили. Я вжахнулася, як помітила, що в хаті все побито, суцільна руїна. Піч також розвалили, до криївки кинули гранату".

Чимало сімей виселяли в Сибір. М. Дволятик жила в той час у своєї тітки Анни, котра її не хотіла відпускати. Та дівчина усе ж побігла додому і побачила сумну картину: вороги вже схопили матір і сестру. Вони запитали у матері: „Дочка?" Мати відповіла: „Ні".

„Мені йшов 15-й рік, – далі розповідала М. Дволятик. – Серце краялося, коли дивилася, як москалі забирали рідних та односельців у Потутори на станцію. Люди голосили, стрибали з авт, щоб утекти. Як машина рушила, я не витримала й закричала: „Мамцю моя дорогенька!". Москалі зрозуміли, що я теж із сім'ї повстанця, й посадили на іншу машину. У Потуторах вагони вже чекали своїх нещасних „пасажирів". Сусідка Стефанія Кулина принесла нам чотири хлібини. Ми взяли з собою лише кукурудзу, муку, перину й подушку. Як поїзд рушив, був страшний плач. Хлопці заспівали „Рушив поїзд в далеку дорогу", і всі відчули безпорадність перед майбутніми поневіряннями в холодному Сибіру, куди ми три тижні їхали в смердючих вагонах. Замість туалетів – діри в вагонах. Люди соромились, закривались ковдрами".

Всього було 30 вагонів, і в одному – 35 родин із Мечищева. Дволятики потрапили в Зарянівку Сталінського (тепер Новокузнецького) району Росії. Поселили їх спочатку в конюшні. Перед тим тут перебували полонені німці, яких повезли в тайґу. Частину новоприбулих теж забрали в тайґу, де вони заготовляли деревину. К. Дволятик працювала на лісоскладі, М. Дволятик спочатку на вугільному заводі, потім – у шахті. Шахтареві на день виділяли кілограм хліба, інші одержували по 250 грам. Хліб давали за карточками, люди стояли за ним у чергах. Інколи М. Дволятик не їла по три дні, але на роботу мусіла йти.

„У 50-градусні морози ми дуже замерзали. Мамі відняло руки й ноги. Люди гинули, як мухи. Не витримали й мої односельці Микола Ільків, Іван Проць, Іван Харовський. В трунах тоді навіть не хоронили, а в спільних ямах, які ми називали „братські могили". Аж у 1949 році почали робити труни, ховати людей окремо і робити таблички. Багато таких могил у Сибіру. Люди часто тихенько молилися у бараках, жінки самі відправляли Служби Божі. Хлопці, котрі розумілись на столярці, будували хати. У них поселялися три-чотири родини. Пізніше й весілля там справляли, й хрестини".

У 1954 році М. Дволятик вийшла заміж за хлопця з Шумлян Мирона, родину котрого в Сибір вивезли двічі: уперше в 1940 році як куркулів (у 1945 році повернулись), а в 1947 році – за „бандпособництво", а насправді за те, що брат Мирона був вояком УПА.

На спецпоселенні М. Дволятик народила дочок Олю і Надю. В Україну повернулись 1962 року, а у рідній домівці змогли знову оселитись у 1964 році. Тепер у М. Дволятик семеро внуків, один правнук. Часто згадує своє несолодке життя, поневіряння на чужині.

„Ми були рабами Сибіру, піднімали й очищали „немиту Росію", згубили здоров'я, а потім ще й рабами в колгоспах були, постійно зазнавали від комуністів принижень, каже вона. – Ніколи не забуду, як після Сибіру прийшла просити допомоги, а мені сказали, що краще б я там лишилася. Я тоді відповіла: „Тепер уже й ви можете їхати в Сибір, ми його підняли".

Служителі церкви Єпископ Амврозій і Митрополит Анатолій загинули за віру

Тільки недавно нашій родині пощастило через Інтернет віднайти відомості про трагічну смерть і канонізацію св. Єпископа Амврозія і св. Митрополита Анатолія, які були між собою двоюрідними братами, а також двоюрідними братами мами мого тата – св. п. о. Йосипа Василева.

Єпископ Амврозій, у світському житті Василь Гудко, народився у містечку Тишівці, на Холмщині, 28 грудня 1867 року. Закінчив Духовну семінарію у Холмі та, отримавши стипендію, був скерований до Санкт-Петербургу в Духовну академію, яку закінчив у 1893 році з ступенем кандидата богослов’я. У 1891 році прийняв монаший чин, і служив як ієромонах на Алтаї, був наглядачем Донського духовного училища в Москві.

Після восьми років перебування на чужині його призначили ректором Волинської духовної семінарії. 30 квітня 1904 року він був рукоположений на Єпископа Кременецького, вікарія Волинської області. Через п’ять років його перевели на посаду Єпископа Балтського, вікарія Подільської епархії. З 1897 до 1899 року Амврозій був архимандритом Корейської духовної місії, а опісля – Єпископом Сарапульським у Татарстані. Він був активним проповідником християнства серед татар і водночас постійно осуджував жорстоких та нечесних адміністраторів.

18 березня 1917 року – після того, як покритикував місцеву адміністрацію був переведений настоятелем монастиря у Свіяжську, біля Казані.

В червні 1918 року Амврозія арештували за протест проти влаштування в монастирі кінної фарми, вивезли в Казань, де мали розстріляти, але за нього поручився Єпископ Чистопільський Анатолій, його кузен.

27 липня 1918 року до монастиря приїхали червоноармійці з наміром забрати монастирське збіжжя. Настоятеля вивезли на станцію Тюрлем з наміром розстріляти. Доки копали могилу, Амврозій молився. Потім келейник Іов Протокопов знайшов тіло Єпископа Амврозія серед поля з викрученими руками і численними пораненнями багнетом. Він поховав його на тому ж полі і заплатив селянинові, власникові землі, щоб той не орав поля. Так було до 1930 року, коли поле забрав колгосп. Іова розстріляли в 1931 році.

Новомученика за віру Амврозія Російська Православна Церква канонізувала у 1999 році як місцевого святого Казанської епархії, а в 2000 році – як новомученика і сповідника віри.

Митрополит Одеський і Херсонський Анатолій (Андрій Грисюк) – наш двоюрідний дідусь – народився в Ковелі, на Волині, 20 серпня 1889 року. Він закінчив Волинську духовну семінарію і Київську академію зі ступенем кандидата наук богослов’я та став викладачем Київської академії на посаді доцента. У 1912 році його призначили інспектором Московської духовної академії, а в червні 1913 року – Єпископом Чистопольським, вікарієм Казанської епархії, ректором духовної академії в Казані.

Єпископ Амврозій (Василь Гудко).

Митрополит Анатолій (Андрій Грисюк).

Єпископа Анатолія арештували у 1921 році, засудили на заслання. Після повернення, його знову арештували в лютому 1923 році та засудили на три роки ізоляції в Ашгабаті, а потім – в Красноводську, Туркменістан. У ті роки він був змушений підтримати Митрополита Сергія (Івана Страгородського), який виявив послух до нового політичного режиму, і в 1943 році з волі Йосифа Сталіна і НКГБ став Патріярхом Московським і всієї Русі.

Але святитель Анатолій до цього не дожив. Щоправда, після ув’язнення він був Архиєпископом Одеським, потім Митрополитом Харківським, відтак служив настоятелем церкви в Одесі. У 1936 році його арештували та засудили на п’ять років каторги.

До табору йшли пішки. Дійшли в лютому 1937 року до місця ув’язнення, в Республіці Комі. Митрополит мав хворе серце. В Ухто-Печерському таборі він помер від тортур 23 січня 1938 року. Митрополита Анатолія канонізувала Українська Православна Церква 13 грудня 1997 року як місцевошанованого святого, а потім – Російська Православна Церква 20 серпня 2000 року для загальноцерковного шанування.

Вся наша родина – 10 двоюрідних внуків, 20 правнуків та, мабуть, 40 праправнуків, згадує свв. Амврозія і Анатолія в наших молитвах, а у Житомирі, в соборі, є вже ікони обох святих на стінах собору, де вони служили. Обидва єпископи були українцями, російську мову вивчили у старшому віці, а до закінчення семінарій говорили українською мовою.

Любов Василів-Базюк,
Торонто

Ділимося сумною вісткою, що 17 червня 2008 р. відійшов у вічність дорогий МУЖ, ДІДУСЬ і ПРАДІДУСЬ

СВ. П.

КАРОЛЬ МИКИТИЧ

нар. в с. Новошичі на Львівщині.

В глибокому смутку лишилися:

дружина – ЛЄНА
доні – ТАМАРА
– ЛЕСЯ з мужем ПАВЛОМ НАЗАРКЕВИЧЕМ
внук – АНДРІЙ НАЗАРКЕВИЧ
внучка – ТАНЯ з мужем БЕНДЖАМІНОМ
правнучки – ЦЕЛІН і ҐАБРІЕЛ.

Нехай Бог прийме Його в царство небесне, а американська земля буде Йому пухом.

Вічная пам’ять!

З невимовним смутком повідомляємо, що в понеділок, 7 липня 2008 р. відійшла у вічність на 84 році життя наша найдорожча ДРУЖИНА, МАМА і БАБЦЯ

СВ. П.

ТЕКЛЯ ВАЦЛАВСЬКА

нар. 10 листопада 1924 р. в селі Голодівка, Україна.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 10 липня в Українській католицькій церкві св. Стефана в Томс Рівер, Н. Дж. Похована на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

У глибокому смутку залишилися:

муж – ІВАН
донька – СОФІЙКА з чоловіком ANTONIOS LANGE
син – БОГДАН з дружиною PAT
син - РОМАН
доня – АННА з чоловіком DOMINICK MANTUORO
внуки – МАРКО з дружиною MARIE
– АДАМ
– LAURA
сестри – СОФІЙКА з родиною
– ОЛЬГА з родиною

Вічна Її пам’ять!

Ділимося сумною вісткою, що 3 липня 2008 р.
відійшов у вічність наш найдорожчий
БАТЬКО і ДІДО

СВ. П.

інж. ІВАН МОКРІВСЬКИЙ

нар. 10 квітня 1924 р. в Добрівлянах.

ПАНАХИДА була відправлена 8 липня 2008 р. в похоронному заведенні Петра Яреми в Ню-Йорку.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 9 липня 2008 р., в церкві св. Юра в Ню-Йорку, а відтак на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Залишені у смутку:

дочки – РОМА з мужем МИХАЙЛОМ
– КСЕНЯ з мужем ШАНОМ
внучка – СТЕФАНІЯ
кузин – ЗЕНОВІЙ ОНИШКЕВИЧ з родиною
кузинка – ЛІДІЯ ДЛЯБОГА з родиною

В пам'ять Покійного просимо складати пожертви на:
Brody-Lew Inc, P. O. Box 261, Cooper Station, New York, NY 10276
або
St. George Ukrainian Catholic Church
30 East 7th St., New York, NY 10003-8092.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими,
що 30 травня 2008 р. відійшов у вічність наш найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО і ДІДУСЬ

СВ. П.

інж. агр. МИРОН ТИЦЬКИЙ

нар. 17 квітня 1913 р. у Черчі, Україна.

Цією дорогою складаємо подяку о. І. Єдриховському за проведення похоронних відправ, а Парані Smith за вокальний супровід, мґр Р. Куцілеві і проф. М. Пилишенкові за теплі прощальні слова під час Панахиди.

Особлива подяка усім приятелям, що висказали нам стільки співчуття і любови у нашому горю.

В глибокому смутку залишені:

дружина – ГАЛЯ
дочки – ІРЕНА і GARY WOLFE
– ЛІДА і RONALD STEVENS
онуки – ДІЯНА, МАРКО і GREG
племінниці – VIRA (HLADUN) GOLDMAN з родиною
ULANA і SERGE BOURGUE з родиною
племінники – БОГДАН і ЛІДА КРАМАРЧУКИ з родиною
АНДРІЙ ЧОРНОБІЛЬ з родиною
ЮРІЙ ЧОРНОБІЛЬ з родиною
братова – МАРІЯ КРАМАРЧУК з родиною.

Родина щиро дякує приятелям, які зложили пожертви на св. Літургії та щедрі датки на Стипендійний Фонд СУА у сумі 3,625 дол.

Покійний спочиває на цвинтарі Божого Гробу у Рочестері, Н.Й.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося Сумною Вісткою,
що
2 липня 2008 р.
відійшла у Вічність

СВ. П.

ІРИНА КЛИВАК

з дому МОГИЛЬНИЦЬКА

прожила 90 років.

Похоронні відправи відбулися у церкві св. Михаїла в Гартфорді, Кон.

Покійна була похована на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Її пам'ять!

Родина.

У ПРЕСУМНУ П'ЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
найдорожчої МАМИ, БАБЦІ і ТЕТИ

СВ. П.

КАТЕРИНИ КОВШЕВИЧ

з дому ВЛАСЕНКО

що відійшла у вічність 1 серпня 2003 р.

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ
в суботу, 26 липня 2008 р. о год. 9 ранку

• в Українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя в Гантері, Н. Й.;
• в церкві св. Юра у Львові;
• в церкві святої Богородиці, Зарічча.

Вічна Їй пам'ять!

донька – ХРИСТИНА К. ДУРБАК
внуки – СОФІЯ, ОЛЕГ-РОМАН ГАСЮКИ
зять – БОГДАН ГАСЮК
сестрінка – АННА БОЙЦУН-САВАДЖ із синами
ЧАРЛЗОМ і МИХАЙЛОМ
та дальша родина в Україні.

В 40 ДЕНЬ СМЕРТИ

СВ. П.

ОСИПИ (ЛІДИ) КОБЗАР

яка відійшла у вічність 8 червня 2008 р.

будуть відправлені

СВЯТІ ЛІТУРГІЇ та ПАНАХИДИ
17 липня 2008 р.

в церквах:

• св. Миколая в Пасейку, Н. Дж.;
• св. Тройці в Силвер Спрінґ, Мд.;
• у Львові, відправить Владика Гліб Лончина;
• в Римі, відправить Ігумен Маврикій Попадюк.

Просимо ласкаво згадати Покійну у своїх молитвах.

Син Богдан з родиною

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська • 973-292-9800 #3040 • adukr@optonline.net*

ОКСАНА ТРИТЯК
Професійний продавець забезпечення УНС
OKSANA TRYTJAK
Licensed Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
2200 Route 10, P.O. Box 280 Parsippany, NJ 07054
Tel.: (973) 292-9800 (Ext. 3071) • Fax: (973) 292-0900
e-mail: OKSANAUNA@COMCAST.NET

ЕВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ
Професійний продавець забезпечення УНС
EUGENE OSCISLAWSKI
Licensed Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
5 Stable Lane tel./ fax: (908) 782-5451
Flemington,N.J 08822
Email:eugenemaria@patmedia.net

ХРИСТИНА БРОДИН
Професійний продавець забезпечення УНС
CHRISTINE BRODYN
Licensed Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
187 Henshaw Ave., Springfield, NJ 07081
Tel.: (973) 376-1347

ОКСАНА СТАНЬКО
Професійний продавець забезпечення УНС
OKSANA STANKO
Licensed Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
2200 Route 10, P.O. Box 280 Parsippany, NJ 07054
Tel.: (973) 292-9800 (Ext. 3039) • Fax: (973) 292-0900
e-mail: stanko@unamember.com

ЛОНГИН СТАРУХ
Професійний продавець забезпечення УНС
LONGIN STARUCH
Licensed Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
tel.: 800-673-5150 • 845-626-2058
e-mail:lvstaruch@aol.com

СТЕФАН ВЕЛЬГАШ
Професійний продавець забезпечення УНС
STEPHAN J. WELHASCH
Licensed Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
548 Snyder Ave., Berkeley Heights, NJ 07922
Toll Free:1-800-253-9862/3036, Fax: 973-292-0900
E-mail:swelhasch@unamember.com

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ
Найбільший вибір українських книжок.
Замовляйте каталог:
1-866-422-4255
www.ukrainianbookstore.com

ARKA
Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відеокасети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.
89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550

Apon Video, P.O. Box 3082,
Long Island City, NY 11103
Tel./Fax: (718) 721-5599
DVD VHS CDs CASS, танці, звичаї, серія „My Free Ukraine", Роксоляна, Верьовка, Вірський, Бандуристи, УПА. Помаранчева революція, 16 річниця.

Hair Model -
Earn up to $1,200 per day as a hair model.
Email photo to jenni575@yahoo.com
Call Jennifer ***212-561-1624.***

Рекляма – ключ до успішного бізнесу!

• НА ПРОДАЖ •

Гарна, двоповерхова (bylevel) хата у White Meadow Lake, NJ. 3 або 4 спальні, 2½ лазнички, кухня, відпочинкова кімната (recroom), дек, близько пляж, міський басейн та тенісові майданчики. Ціна $400,000.
Тел.: (973) 625-4565

Велика (2700 кв. футів) хата у Ґлен Спей, Н.Й. з окремим помешканням, пару хвилин ходу до церкви св. Володимира та оселі „Верховина". **Головна хата:** 4 спальні, 3 лазнички та 2 додаткові кімнати у півниці із виходом на подвір'я. **Помешкання**: 3 кімнати, лазничка. Окремий вхід, огрівання та електрика. Дерев'яні підлоги скрізь. Площа 1.8 акрів. Лісок позаду. **Ціна: 297.000 дол.** Open house – під час фестивалю на Верховині, субота/неділя, 19-20 липня, 12-5 по пол. **Адреса: 446 High Rd. Тел.: (919) 535-8689**

• ПРАЦЯ •

Потрібна українка до опіки над старшою жінкою з проживанням у Північному Ню-Джерзі.
Тел.: (973) 761-6902
залишити записку.

Будівельна фірма „EMSA Construction" пошукує майстра-тесляра та підмайстрів із досвідом у будівництві (framing) та ставлені гіпсових плит (drywall). Добра платня!
Тел.: (732) 246-8333

Потрібна жінка до праці із замешканням в околиці Бостону, Мас.
Тел: (617) 721-5179 Мона

• ЗНАЙОМСТВА •

Самітня українка, працюю, сподіваюсь на зустріч з порядним чоловіком віком 55-70 років для серйозних, гарних стосунків. Не виключено шлюб.
Тел.: (347) 522-8342

• РІЗНЕ •

Куплю ***картини*** *старих українських мистців до своєї приватної колекції. Оплата за домовленістю.*
Тел.: (312) 330-0956
Михайло

KARPATY TRAVEL
121 Runnymede Road,
Toronto, ON, Canada M6S 2Y4
1-800-265-7189 • в Торонто (416) 761-9105
e-mail: karpatycanada@yahoo.com

KARPATY TRAVEL

KARPATY Export-Import — СКОРА ГАРАНТОВАНА ДОСТАВА • FAST GUARANTEED DELIVERY

ПОДОРОЖНІ ПОСЛУГИ: ВІЗИ, АВІАКВИТКИ, ЗАПРОШЕННЯ ДО КАНАДИ ТА США, СТРАХІВАННЯ

Для вашої зручності все можна залагодити за телефонами:

ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ ХАРЧОВІ ПАКУНКИ ЛИСТИ ТА ДОКУМЕНТИ

1-800-265-7189 ◇ (416)-761-9105

НАДІЙНО ТА ШВИДКО до рук адресата в Україну, Польщу та інші держави.
Найдешевші міжнародні телефонні розмови.
Переписуємо відеокасети та DVD.

Як посилати, літати чи телефонувати то тільки через "КАРПАТИ"